
**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

**Факультет суспільних і прикладних наук
Кафедра архітектури та будівництва**

На правах рукопису

Олійник Тарас Іванович

УДК: 727.7

**ОСОБЛИВОСТІ АРХІТЕКТУРНИХ РІШЕНЬ СУЧАСНОГО
ГОТЕЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ В ГІРСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ**
Спеціальність 191 – «Архітектура та містобудування»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра

Науковий керівник:

доктор філософії, доцент кафедри архітектури та будівництва

Жирак Р.М.

Івано-Франківськ – 2026

;
и
а
І.

ЗВО Університет Короля Данила
Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра архітектури та будівництва

Освітній ступінь «магістр»

Спеціальність: 191 «Архітектура та містобудування»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри
архітектури та будівництва

 Р.М. ЖИРАК
" 23 " лютого 2026 року

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТА
Олійника Тараса Івановича

1. Тема проєкту: «Особливості архітектурних рішень сучасного готельного комплексу в гірській місцевості»

Керівник роботи: доктор філософії, доцент кафедри архітектури та будівництва Жирак Р.М.

Затверджені наказом вищого навчального закладу від " 27 " 08 2025 року № 77/с.

2. Термін подання студентом роботи: 10.02.2026 року

3. Вихідні дані до роботи: генплан, ситуаційна схема, мапи-схеми, фото аналіз існуючої ситуації, наукова література за темою дослідження.

4. Зміст роботи (перелік питань, які потрібно розробити):

ВСТУП: актуальність та мета роботи, завдання, предмет і об'єкт дослідження, наукова новизна роботи, практичне значення отриманих результатів, апробація результатів роботи, структура роботи.

Розділ I. АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД: історія виникнення розвитку готельно-туристичних комплексів, зарубіжний досвід проектування, український досвід створення центрів гостинності.

Розділ II. ПЕРЕДПРОЄКТНА ЧАСТИНА: нормативно-правове забезпечення; методика дослідження; містобудівні принципи розміщення громадських закладів; загальна характеристика території дослідження.

Розділ III. ПРОЄКТНА ЧАСТИНА: містобудівне обґрунтування розміщення готельного комплексу; функціонально-планувальна організація готельного комплексу; об'ємно-просторова композиція та архітектурний образ; архітектурно-планувальні рішення будівель і приміщень; конструктивні рішення будівель готельного комплексу; інженерно-технічне забезпечення комплексу; благоустрій території та ландшафтна організація

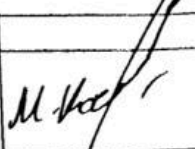
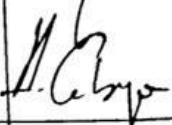

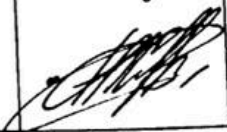
Розділ V. ОХОРОНА ПРАЦІ: охорона праці, загальні положення; особливості будівництва в гірській місцевості; пожежна безпека; цивільний захист.

ВИСНОВКИ

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень): генеральний план; ситуаційна схема; існуючий досвід, фотофіксація, візуалізація.

6. Консультанти розділів роботи:

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Вступ	Жирак Р.М. доктор філософії, доцент кафедри архітектури та будівництва		
Розділ I. Аналітичний огляд	Жирак Р.М. доктор філософії, доцент кафедри архітектури та		

Розділ II. Передпроектна частина	будівництва Косьмій М.М. доктор архітектури, професор		
Розділ III. Проектна частина	Савчук А.І. кандидат архітектури, доцент кафедри архітектури та будівництва		
Розділ V. Охорона праці та цивільний захист	Касіянчук В.Д. К.т.н., професор кафедри архітектури та будівництва		
Висновки. Нормоконтроль	Жирак Р.М. доктор філософії, доцент кафедри архітектури та будівництва		

7. Дата видачі завдання: 03 вересня 2025 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1.	Вступ	03.09.2025 р. – 15.09.2025 р.	
2.	Розділ I. Аналітичний огляд	16.09.2025 р. – 09.10.2025 р.	
3.	Розділ II. Передпроектна частина	10.10.2025 р. – 05.11.2025 р.	
4.	Розділ III. Проектна частина	06.11.2025 р. – 19.01.2026 р.	
5.	Розділ IV. Охорона праці. Висновки	20.01.2026 р. – 21.01.2026 р.	
6.	Оформлення роботи та підготовка до захисту	22.01.2026 р. – 10.01.2026 р.	

Студент Олійник Т. І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи Жирак Р.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Метою дослідження магістерської роботи є виявлення та наукове обґрунтування особливостей архітектурних рішень сучасного готельного комплексу в гірській місцевості на основі аналізу українського та світового досвіду, нормативно-правової бази та актуальних тенденцій розвитку індустрії гостинності.

В першому розділі розглянуто сучасний готельний комплекс як тип об'єкта гостинності. У сучасній теорії архітектури та містобудування готельний комплекс доцільно трактувати не лише як будівлю для тимчасового проживання, а як інфраструктурний об'єкт індустрії гостинності, що функціонує на перетині просторової організації, сервісної економіки та туристично-рекреаційних практик.

В другому розділі розглянуто нормативно-правове забезпечення. Нормативно-правове забезпечення проєктування сучасних готельних комплексів у гірській місцевості є багаторівневою системою регулювання, що охоплює містобудівні, будівельні, екологічні, санітарні, протипожежні та безпекові вимоги.

Третій розділ представляє містобудівне обґрунтування розміщення готельного комплексу в гірській місцевості. Розміщення готельного комплексу в умовах гірської місцевості с. Поляниця визначається сукупністю природно-ландшафтних, кліматичних, містобудівних та екологічних чинників, які суттєво впливають на формування архітектурно-планувальних рішень об'єкта.

В четвертому розділі розглянуто про охорону праці під час будівництва готельного комплексу в гірській місцевості. Питання охорони праці під час будівництва готельного комплексу в гірській місцевості набуває особливої актуальності у зв'язку з підвищеною складністю виконання будівельно-монтажних робіт в умовах рельєфної території, нестабільних

ґрунтів, обмеженої транспортної доступності та несприятливих кліматичних факторів.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: АРХІТЕКТУРНІ РІШЕННЯ,
НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА, ГОТЕЛЬНИЙ КОМПЛЕКС,
ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНІ ПРАКТИКИ, ОХОРОНА ПРАЦІ.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	6
ВСТУП	7
РОЗДІЛ I. АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД	12
1.1. Сучасний готельний комплекс як тип об'єкта гостинності	12
1.2. Специфіка гірського контексту як чинник архітектурних рішень	15
1.3. Просторова організація та гостьові сценарії	19
1.4. Український досвід проектування сучасних готельних комплексів у гірській місцевості (на прикладі Карпат)	22
1.5. Світові приклади проектування сучасних готельних комплексів в гірській місцевості	29
РОЗДІЛ II. ПЕРЕДПРОЄКТНА ЧАСТИНА	33
2.1. Нормативно-правове забезпечення	33
2.2. Методика виконання роботи	35
2.3. Вихідні дані та методи їх отримання	38
2.4. Просторовий аналіз ділянки	42
РОЗДІЛ III. ПРОЄКТНА ЧАСТИНА	45
3.1. Містобудівне обґрунтування розміщення готельного комплексу	45
3.2. Функціонально-планувальна організація готельного комплексу	47
3.3. Об'ємно-просторова композиція та архітектурний образ	50
3.4. Архітектурно-планувальні рішення будівель і приміщень	52
3.5. Конструктивні рішення будівель готельного комплексу	55
3.6. Інженерно-технічне забезпечення комплексу	58
3.7. Благоустрій території та ландшафтна організація	60
РОЗДІЛ IV. ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ	64
4.1. Охорона праці під час будівництва	64
4.2. Пожежна безпека як складова безпечної експлуатації	66
4.3. Цивільний захист та планування дій у надзвичайних ситуаціях	69
ВИСНОВКИ	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	74

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ І СКОРОЧЕНЬ

MICE-сектору – meetings, incentives, conferences, exhibitions

USGBC – U.S. Green Building Council (Американська рада з екологічного будівництва)

АСО – автоматична система оповіщення

ГК – готельний комплекс

ДБН – Державні будівельні норми України

ДСНС – Державна служба України з надзвичайних ситуацій

ОВД – оцінка впливу на довкілля

ОП – охорона праці;

ПГ – пожежогасіння

ПРУ – протирадіаційне укриття

СПЗ – система протипожежного захисту

ЦЗ – цивільний захист;

ВСТУП

Розвиток індустрії гостинності у XXI столітті відбувається в умовах глибоких структурних трансформацій, зумовлених глобалізаційними процесами, змінами поведінкових моделей споживачів, цифровізацією сервісів та посиленням екологічних вимог до забудови. Туризм і пов'язана з ним готельна інфраструктура є важливою складовою світової економіки. Після різкого спаду у 2020–2021 роках галузь поступово відновлюється, однак відбувається переорієнтація на внутрішній туризм, короткострокові поїздки, індивідуалізовані формати відпочинку та підвищені стандарти безпеки. У цьому контексті гірські території набувають особливої привабливості як простір природної ізоляції, рекреаційного потенціалу та кліматичного контрасту.

Для України гірський туризм зосереджений передусім у Карпатському регіоні, який до 2022 року демонстрував стабільне зростання внутрішніх туристичних потоків і розвиток готельної інфраструктури. Водночас сучасний етап характеризується необхідністю переосмислення підходів до проектування готельних комплексів у гірській місцевості. Традиційна модель, орієнтована переважно на сезонний (зимовий) попит і швидке освоєння територій, поступається місцем комплексному баченню, що враховує багатофункціональність, енергоефективність, безпеку експлуатації та екологічну відповідальність.

Актуальність теми дослідження зумовлена низкою взаємопов'язаних факторів. По-перше, трансформацією ринку гостинності. Сучасний готельний комплекс перестає бути лише засобом тимчасового розміщення, а перетворюється на багатофункціональну інфраструктурну систему, що поєднує проживання, оздоровлення, подієві та ділові функції. Зростає попит на wellness- і SPA-компоненти, що підтверджується дослідженнями Global Wellness Institute, які фіксують стійку тенденцію до збільшення обсягів wellness-туризму у світовому масштабі, це потребує перегляду

просторових моделей готельних комплексів, їх планувальної структури та інженерного забезпечення.

По-друге, сезонністю функціонування гірських курортів. Для більшості карпатських територій характерна виражена зимова концентрація туристичних потоків і відносне зниження завантаженості в міжсезоння. Така диспропорція впливає на економічну ефективність об'єктів та формує потребу у диверсифікації функцій – інтеграції конференц-центрів, оздоровчих блоків, рекреаційних маршрутів, що дозволяють забезпечити цілорічну експлуатацію комплексу. Отже, архітектурні рішення мають враховувати сценарії сезонної трансформації простору та адаптивність інфраструктури.

По-третє, безпековими чинниками. Гірські території характеризуються підвищеними природними ризиками: сейсмічністю (для частини Карпат – 6-7 балів за шкалою MSK-64), значними сніговими та вітровими навантаженнями, ризиками зсувів і ерозійних процесів. Крім того, сучасний безпековий дискурс включає вимоги пожежної безпеки, інклюзивності середовища та організації контрольованих потоків користувачів. Таким чином, архітектурно-планувальні рішення готельних комплексів у гірській місцевості повинні забезпечувати не лише естетичну інтеграцію у ландшафт, а й комплексну інженерну та експлуатаційну безпеку.

По-четверте, кліматичними викликами. Гірські регіони є чутливими до змін клімату: коливання температурного режиму, скорочення тривалості стабільного снігового покриву, зростання інтенсивності опадів і екстремальних погодних явищ безпосередньо впливають на функціонування гірськолижної інфраструктури та будівельні конструкції. Зростає значення енергоефективності, оптимізації тепловтрат і впровадження альтернативних джерел енергії. У міжнародній практиці ці підходи реалізуються через системи екологічної сертифікації (LEED,

Minergie), що інтегрують критерії сталості в архітектурне проектування. Для українських гірських територій питання кліматичної адаптивності набуває стратегічного значення, оскільки від нього залежить довгострокова життєздатність курортної інфраструктури.

Отже, актуальність дослідження визначається необхідністю наукового осмислення особливостей архітектурних рішень сучасного готельного комплексу в гірській місцевості з урахуванням трансформацій ринку гостинності, сезонної нерівномірності експлуатації, безпекових обмежень та кліматичних викликів. Незважаючи на наявність окремих праць, присвячених готельній типології або регіональній забудові Карпат, комплексний підхід, що поєднує архітектурно-планувальний, інженерний, екологічний та економічний аналіз у межах єдиної методологічної рамки, залишається недостатньо розробленим.

Питання формування архітектурно-планувальних рішень сучасних готельних комплексів у гірських регіонах, а також специфіку проектування готелів і об'єктів туристичної інфраструктури в українських умовах, розглядали у своїх наукових працях низка вітчизняних дослідників, зокрема: Панченко Т. Ф. [33] у монографії розглянуто типологію туристичних і готельних комплексів, принципи їх просторової організації, зокрема в природному середовищі; Дьомін М. М. [19] його праця містить методологічні засади формування громадських об'єктів у структурі міста та регіону, включаючи рекреаційні та туристичні комплекси; Лесик О. В. [30] розглядає сучасні тенденції формування готелів у Карпатах, з акцентом на адаптацію до ландшафту.

Метою роботи є виявлення та наукове обґрунтування особливостей архітектурних рішень сучасного готельного комплексу в гірській місцевості на основі аналізу українського та світового досвіду, нормативно-правової бази та актуальних тенденцій розвитку індустрії гостинності.

Досягнення поставленої мети передбачає вирішення таких **завдань**:

- проаналізувати теоретичні засади формування готельного комплексу як типу об'єкта гостинності;
- визначити специфіку гірського контексту як формоутворювального чинника;
- дослідити просторову організацію та гостьові сценарії сучасних комплексів;
- узагальнити український та світовий досвід проектування гірських готелів;
- сформулювати принципи архітектурного проектування готельних комплексів у гірській місцевості з урахуванням кліматичної адаптивності та безпеки.

Об'єкт дослідження є сучасні готельні комплекси, розташовані в умовах гірського рельєфу.

Предметом дослідження є архітектурно-планувальні та просторові рішення готельних комплексів у гірській місцевості, зумовлені природно-кліматичними, безпековими та ринковими чинниками.

Наукова новизна магістерського дослідження полягає у формуванні комплексного підходу до проектування сучасного готельного комплексу в гірській місцевості з урахуванням трансформацій ринку гостинності, сезонної експлуатаційної динаміки, безпекових обмежень та кліматичних викликів, що розглядаються як взаємопов'язані формоутворювальні чинники.

Практичне значення роботи полягає у можливості використання сформульованих принципів та рекомендацій під час проектування нових або реконструкції існуючих готельних комплексів у Карпатському регіоні України з метою підвищення їх функціональної ефективності, екологічної стійкості та архітектурної виразності.

Структура роботи: кваліфікаційна робота складається з графічної частини – 4 м² та пояснювальної записки – 79 сторінок, яка включає 4 розділи, висновки, список використаних джерел – 36 джерел, додатки.

РОЗДІЛ І. АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД

1.1. Сучасний готельний комплекс як тип об'єкта гостинності

У сучасній теорії архітектури та містобудування готельний комплекс доцільно трактувати не лише як будівлю для тимчасового проживання, а як інфраструктурний об'єкт індустрії гостинності, що функціонує на перетині просторової організації, сервісної економіки та туристично-рекреаційних практик. Його відмінність від «класичного» готелю полягає у переході від відносно монофункціональної моделі (номерний фонд + мінімально необхідні громадські приміщення) до поліфункціональної системи, у якій проживання є ядром, але економічна життєздатність забезпечується розширеним набором послуг, подієвістю та здатністю працювати з різними сегментами попиту (від сімейного відпочинку до MICE-сектору – meetings, incentives, conferences, exhibitions).

Нормативна база України прямо фіксує, що проєктування поширюється не лише на готельні будинки, а й на готельні комплекси, включно з тими, що інтегровані у багатофункціональні будівлі або входять до складу інших об'єктів громадського призначення. Такий підхід закріплено у ДБН В.2.2-20:2008 «Будинки і споруди. Готелі», де предметом нормування є нове будівництво і реконструкція готельних об'єктів, а також комплексні рішення з урахуванням технології обслуговування та вимог безпеки. На міжнародному рівні відповідний словник термінів і типів розміщення унормовано стандартом ISO 18513 (актуальна редакція ISO 18513:2021), який визначає терміни, що використовуються в індустрії туризму щодо видів туристичного розміщення і супутніх сервісів. Сукупність цих документів дозволяє відокремити «готель» як тип засобу розміщення від ширшого феномена «готельного комплексу» як системи, в якій послуги проживання інтегровані з іншими функціями та просторами [15].

З позицій типології об'єктів гостинності готельний комплекс доцільно описувати як композицію функціонально взаємопов'язаних блоків, де кожен блок має власні просторові, технологічні та експлуатаційні вимоги, а загальна якість об'єкта визначається не сумою площ, а узгодженістю потоків, режимів використання та ієрархією приватності. У сучасних комплексах принципово зростає роль громадських просторів (вестибюльні зони, «lobby as a destination», громадські тераси, багатофункціональні зали), які стають комерційно активними середовищами, що працюють не лише для мешканців готелю, а й для зовнішніх відвідувачів. Саме ця «відкритість» одночасно формує додану вартість і створює архітектурно-планувальні виклики: необхідність чіткішого розмежування «front-of-house» (публічна частина) і «back-of-house» (сервісні та технологічні зони), а також забезпечення безпеки, контролю доступу, акустичного комфорту та безперервності сервісної логістики без конфліктів із гостьовими маршрутами [33].

Важливо підкреслити, що сучасний готельний комплекс є соціотехнічною системою, де архітектурна форма відображає логіку сервісного процесу. Якщо у традиційній моделі основним «продуктом» був номер, то у сучасній – досвід перебування (experience), який конструюється через сценарії використання просторів: wellness/SPA, гастрономія, події, рекреаційна інфраструктура, природний ландшафт, цифрові сервіси. У цьому контексті показовим є те, що значна частка інвестицій і площ у нових або реконструйованих комплексах концентрується не у номерному фонді, а у «продукуючих досвід» зонах, які підсилюють сезонну стійкість і диверсифікують доходи. Один з найбільш динамічних драйверів цієї трансформації, сегмент wellness-туризму: за даними Global Wellness Institute, у 2022 році wellness-подорожі становили меншу частку загальної кількості поїздок, але концентрували непропорційно високу частку витрат; також прогнозується

суттєве зростання цього ринку у 2023–2024 роках і подальше розширення в середньостроковій перспективі. Для архітектури це означає, що wellness-блоки, басейни, сауни, лікувально-оздоровчі та відновлювальні програми (у межах дозволеного функціоналу) перестають бути «додатком» і стають структуроутворювальними елементами планувальної композиції [30].

Еволюція готельного комплексу у XXI столітті обумовлена також змінами макрорівня, глобальними туристичними потоками, що визначають місткість ринку, інтенсивність конкуренції та стандарти якості середовища. UN Tourism (колишня UNWTO) фіксувала рекорд 1,5 млрд міжнародних туристичних прибуттів у 2019 році, підкреслюючи масштаб та економічну вагу туризму як глобальної індустрії. Для архітектурного проектування це має принципове значення: висока мобільність формує порівняльність стандартів (користувач переносить очікування з інших країн і курортів), а отже підвищує вимоги до просторової якості, енергоефективності, інклюзивності й технологічності готельних об'єктів. У європейському контексті структурні зміни після пандемійного періоду також відображені статистично: Eurostat показує перерозподіл між внутрішнім і міжнародним попитом у 2020-2022 роках та подальше відновлення, що важливо для моделювання сезонності й сценаріїв експлуатації. Сучасний комплекс має бути адаптивним до коливань попиту, а не лише оптимізованим під піковий сезон [30].

«Сучасність» готельного комплексу дедалі частіше визначається не стилістикою фасаду, а параметрами сталості та відповідності ESG-порядку денному: енергоефективність, управління водними ресурсами, матеріали з нижчим вуглецевим слідом, зменшення відходів, комфорт внутрішнього середовища. У міжнародній практиці ці вимоги часто інституціоналізуються через добровільні, але ринково значущі системи сертифікації. Наприклад, USGBC описує спеціалізовану логіку

застосування рейтингових систем LEED для hospitality-об'єктів (зокрема для нових будівель і реконструкцій), де важливими стають критерії якості внутрішнього повітря, водоспоживання, відходів, комфорту та ін. Для наукової частини магістерської роботи це дає можливість перейти від декларацій («екологічний готель») до операціоналізованих показників, які можна порівнювати та оцінювати. Додатково, емпіричні дослідження останніх років розглядають зв'язок між рівнем «зелених» характеристик і сприйняттям якості/задоволеності гостя, що важливо для обґрунтування доцільності «сталих» інвестицій саме у готельній сфері [30].

У межах українського нормативного поля готельний комплекс як об'єкт гостинності повинен бути узгоджений з вимогами містобудівного планування та використання територій. ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій» закріплює рамкові підходи до планування, функціонального використання та параметрів забудови, які прямо впливають на вибір майданчика, транспортну доступність, розміщення об'єктів обслуговування, щільність, інженерне забезпечення та рекреаційні зв'язки. Для гірської місцевості це має подвійну вагу: по-перше, територіальні обмеження та екологічна чутливість зменшують «простір маневру»; по-друге, помилка містобудівного рішення (надмірне втручання в ландшафт, конфлікт із природоохоронними режимами, недостатня інженерна підготовка) може спричинити не лише естетичні втрати, а й довгострокові експлуатаційні ризики. Тому вже на рівні визначення типу об'єкта слід виходити з того, що готельний комплекс – це урбаністично значуща одиниця, яка формує локальні потоки, навантаження на інфраструктуру та просторову ідентичність місця [11].

З огляду на викладене, у межах даного дослідження доцільно застосувати таке робоче (авторське) визначення, сумісне з нормативною та міжнародною термінологією: сучасний готельний комплекс – це багатофункціональний об'єкт колективного тимчасового розміщення, що

поєднує номерний фонд із системою громадських, рекреаційно-оздоровчих, харчових, подієвих та сервісно-технологічних просторів, організованих у єдину планувально-композиційну структуру, яка забезпечує керовані потоки користувачів, безпеку, інклюзивність, енергоефективність та адаптивність до змін попиту.

1.2. Специфіка гірського контексту як чинник архітектурних рішень

Гірський контекст у системі архітектурного проектування слід розглядати як комплекс взаємопов'язаних природно-кліматичних, геоморфологічних, інженерно-геологічних та ландшафтно-візуальних чинників, які безпосередньо визначають об'ємно-просторову структуру, конструктивну схему, матеріальну організацію та експлуатаційну модель готельного комплексу. На відміну від рівнинної забудови, де домінують містобудівні регламенти та транспортна доступність, у гірській місцевості першочергового значення набувають параметри рельєфу, інсоляції, снігового та вітрового навантаження, геодинамічної стабільності схилів, а також екологічні обмеження, пов'язані з особливим режимом використання природних територій.

З позицій геоморфології гірські території характеризуються значними перепадами висот, складною морфологією схилів і підвищеною чутливістю до антропогенного втручання. Українські Карпати, які є найбільш релевантним регіоном для дослідження, належать до молодих складчастих гір і відзначаються розчленованим рельєфом, високою зволоженістю та активними ерозійними процесами [31].

За даними Інституту географії НАН України, значна частина схилів Карпат має крутизну понад 15–20°, що істотно ускладнює традиційні методи забудови та потребує спеціальних інженерних рішень щодо терасування, укріплення основ і водовідведення. У такому контексті

архітектурна концепція готельного комплексу не може формуватися автономно від геотехнічного аналізу: об'ємно-просторова композиція має враховувати не лише видову орієнтацію, а й мінімізацію земляних робіт, збереження природного профілю схилу та запобігання активізації зсувних процесів [26].

Нормативна база України прямо враховує підвищені ризики гірських територій. ДБН В.1.1-12:2014 «Будівництво у сейсмічних районах України» встановлює вимоги до проектування в умовах сейсмічності, яка для частини Карпатського регіону сягає 6–7 балів за шкалою MSK-64. Такий аказник означає, що для готельного комплексу, особливо підвищеної поверховості, необхідно передбачати конструктивні системи з підвищеною просторовою жорсткістю, раціональну конфігурацію плану (без надмірних виступів та асиметрії мас), а також належне армування та анкерування фундаментів у складних ґрунтових умовах. Паралельно діють вимоги щодо врахування снігового та вітрового навантаження (ДБН В.1.2-2:2006), які у гірській місцевості істотно перевищують показники рівнинних регіонів, що безпосередньо впливає на формування покрівель, вибір кутів нахилу, матеріалів та вузлів кріплення [14].

Кліматичні умови гірських територій характеризуються зниженням середньорічних температур із підвищенням абсолютної висоти, значною кількістю опадів та вираженою сезонністю. За даними Українського гідрометеорологічного центру, у високогір'ї Карпат середньорічна кількість опадів може перевищувати 1200–1400 мм, а тривалість снігового покриву сягає 4–5 місяців. Ці фактори безпосередньо формують вимоги до теплотехнічних характеристик огорожувальних конструкцій, організації водовідведення, вибору фасадних матеріалів та захисту від вологи. Відповідно до ДБН В.2.6-31:2021 «Теплова ізоляція будівель», показники опору теплопередачі огорожувальних конструкцій визначаються кліматичною зоною та розрахунковими температурами зовнішнього

повітря. Для готельного комплексу це має не лише нормативний, а й економічний вимір: енерговитрати у гірських умовах суттєво вищі, а отже, архітектурна форма (коефіцієнт компактності, співвідношення площі огорожень до об'єму) прямо впливає на експлуатаційні витрати [36].

Важливим аспектом є інсоляційний режим та орієнтація об'єкта відносно сторін світу. У гірській місцевості інсоляція визначається не лише широтою, а й конфігурацією навколишнього рельєфу, який може екранувати сонячне випромінювання. Інсоляція створює необхідність моделювання затінення, особливо для номерного фонду, орієнтованого на видові панорами. Біокліматичний підхід до проектування, що активно розвивається у міжнародній практиці, передбачає максимальне використання пасивних сонячних надходжень у холодний період та захист від перегріву в літній сезон, що досягається через терасування, виступи, навіси, глибину балконів і регульовані сонцезахисні системи. У гірських готельних комплексах це поєднується з формуванням панорамних фасадів, що створює додатковий виклик: великі площі скління повинні відповідати вимогам теплотехніки та вітростійкості [3].

Не менш значущим є екологічний вимір гірського контексту. Частина територій Карпат входить до складу природоохоронних об'єктів, зокрема Карпатський біосферний заповідник та Національний природний парк «Синевир», де режим господарської діяльності суворо регламентований. Тому розміщення готельного комплексу повинно враховувати обмеження щодо щільності забудови, висотності, втручання у ландшафт, а також вимоги щодо оцінки впливу на довкілля (ОВД). Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» встановлює процедуру, обов'язкову для об'єктів, які можуть мати значний вплив на природне середовище, що включає туристичні та рекреаційні комплекси певної місткості. Таким чином, архітектурне рішення у гірській місцевості набуває правового виміру: воно повинно бути обґрунтоване не лише композиційно, а й екологічно [27].

З містобудівної точки зору гірський контекст визначає специфіку транспортної доступності та інженерного забезпечення. Обмежена пропускна здатність гірських доріг, сезонні ускладнення руху, складність підведення інженерних мереж (водопостачання, каналізація, електропостачання) формують необхідність автономних або напівавтономних систем. Практика сучасних європейських гірських курортів демонструє зростання ролі локальних очисних споруд, теплових насосів, геотермальних систем і сонячних колекторів, що зменшує залежність від централізованих мереж і відповідає принципам сталого розвитку. У цьому аспекті гірський контекст стимулює впровадження інновацій, але одночасно підвищує вартість проєктування та будівництва [3].

Соціокультурний вимір гірського контексту також є визначальним. Гірські регіони, зокрема українські Карпати, мають виразну традиційну архітектурну спадщину (дерев'яні церкви, гуцульські садиби, специфічна пластика дахів), що формує локальну ідентичність. Сучасний готельний комплекс у такому середовищі не може ігнорувати морфологічні та масштабні характеристики традиційної забудови, оскільки агресивна інтервенція руйнує ландшафтно-культурну цілісність. Водночас механічне копіювання традиційних форм без адаптації до сучасних функціональних вимог також є методологічно хибним. Отже, специфіка гірського контексту полягає у необхідності пошуку балансу між інноваційністю та регіональною ідентичністю [34].

Таким чином, гірський контекст виступає не фоном, а активним формоутворювальним чинником, який впливає на всі рівні архітектурного рішення готельного комплексу: від вибору ділянки і містобудівної інтеграції до конструктивної схеми, енергетичної моделі та художньо-образної концепції. Його специфіка полягає у поєднанні підвищених природних ризиків, кліматичних екстремумів, екологічних

обмежень та культурної унікальності, що вимагає комплексного міждисциплінарного підходу до проєктування. У подальших розділах це дозволить розглядати архітектурні рішення не як універсальні, а як контекстуально зумовлені такі, що формуються під безпосереднім впливом рельєфу, клімату та соціокультурного середовища гірської території.

1.3. Просторова організація та гостьові сценарії

Просторова організація сучасного готельного комплексу повинна розглядатися не лише як результат функціонального зонування, а як інструмент формування контрольованих гостьових сценаріїв – послідовностей просторових, поведінкових і сервісних взаємодій, через які користувач сприймає об'єкт. У сучасній теорії архітектури гостинності простір готелю трактується як середовище, що конструює досвід (experience-based environment), а не лише забезпечує розміщення. Таким чином, планувальна структура набуває не тільки технологічного, але й психологічного та маркетингового виміру.

Відповідно до ДБН В.2.2-20:2008 «Будинки і споруди. Готелі», у складі готелю обов'язково передбачаються житлова група приміщень (номерний фонд), вестибюльна група, приміщення харчування, адміністративні та господарські зони, інженерні приміщення, а також забезпечуються вимоги щодо ізоляції потоків персоналу та гостей. Проте нормативна регламентація визначає лише мінімально необхідну структуру, тоді як сучасна практика демонструє значно складнішу багаторівневу модель організації простору. У наукових дослідженнях просторової логіки готелів наголошується, що ключовим принципом стає управління потоками (flow management) – просторове розмежування та одночасна інтеграція різних груп користувачів: гостей короткострокового перебування, резидентів апартаментів, відвідувачів ресторанів і конференц-залів, персоналу, постачальників [15].

Гостьовий сценарій у готельному комплексі можна визначити як структуровану послідовність просторових переходів від прибуття на територію до перебування у номері, користування громадськими зонами та виїзду. Просторова композиція повинна забезпечувати інтуїтивну орієнтацію (wayfinding), комфортне масштабування середовища та логічну ієрархію приватності. Дослідження у сфері поведінкової архітектури підкреслюють, що чіткість просторової навігації та відсутність конфлікту потоків позитивно корелюють із рівнем задоволеності гостей. тобто, планувальна схема має враховувати не лише нормативні параметри площ, а й когнітивні аспекти сприйняття простору. [1].

Просторова організація сучасного готельного комплексу зазвичай вибудовується навколо трьох взаємопов'язаних рівнів: публічного, напівпублічного та приватного. Публічний рівень включає вхідну групу, lobby-простір, рецепцію, бар, частково, ресторан; напівпублічний – конференц-зони, SPA-блок, спортивні приміщення; приватний – номерний фонд. Ієрархія переходів між цими рівнями має бути плавною, але контрольованою. У великих комплексах поширеним стає прийом «розщепленого вестибюля», коли основний lobby інтегрується з відкритими зонами очікування, коворкінгу, комерційними функціями, формуючи середовище, що працює протягом усього дня.

У контексті гірської місцевості просторова організація набуває додаткової складності через рельєф. Вертикальна диференціація території обумовлює багаторівневі входи, каскадну структуру корпусів, використання внутрішніх ліфтових вузлів як елементів логістичної інтеграції. Така схема змінює традиційний сценарій «вхід – рецепція – ліфт – коридор – номер» на більш розгалужену модель, де маршрути можуть включати відкриті галереї, тераси, внутрішні атриуми. При цьому вимоги безпеки та евакуації залишаються обов'язковими відповідно до ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва», які регламентують

допустимі довжини шляхів евакуації, кількість евакуаційних виходів та їхню ізольованість [13].

З точки зору функціональної ефективності просторову організацію доцільно аналізувати через показники компактності, коефіцієнта корисної площі номерного фонду, співвідношення площ громадських зон до загальної площі. Дослідження у сфері економіки готельного бізнесу свідчать, що частка громадських і додаткових сервісних площ у resort-комплексах може перевищувати 40–50% загальної площі будівлі, тоді як у бізнес-готелях цей показник істотно нижчий. Таким чином, типологія готелю безпосередньо впливає на просторову модель та сценарії використання.

Важливим аспектом є інклюзивність і безбар'єрність середовища. ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» встановлює вимоги щодо доступності для маломобільних груп населення, включаючи ширину проходів, наявність пандусів, ліфтів, адаптованих номерів. У гірських умовах ці вимоги ускладнюються перепадами висот і необхідністю інтеграції будівлі у схил, що потребує особливої уваги до вертикальної комунікації та безпечних зовнішніх маршрутів [16].

Сучасні тенденції демонструють трансформацію простору lobby у «соціальний хаб», де гість проводить значну частину часу. Дослідження hospitality-дизайну підкреслюють, що відкрита, багатофункціональна організація громадських зон сприяє підвищенню комерційної активності та формує відчуття спільноти. У гірських готельних комплексах цей ефект посилюється інтеграцією внутрішнього простору з панорамними видами, терасами, зимовими садами, що формує безперервність між інтер'єром і ландшафтом.

Окремо варто розглянути сценарії сезонної трансформації. Для гірських курортів характерна виражена сезонність, що впливає на конфігурацію потоків: у зимовий період домінують лижники з

інтенсивним ранковим і вечірнім навантаженням на входи, сушильні кімнати, зони зберігання спорядження; у літній – рекреаційні та екскурсійні групи. Просторова організація має бути адаптивною: передбачати трансформовані зали, змінні маршрути, можливість зонування без кардинальної перебудови. Досвід альпійських курортів демонструє ефективність модульних планувальних схем та багатофункціональних залів, здатних працювати у різних режимах експлуатації [34].

Таким чином, просторова організація сучасного готельного комплексу є інтегрованою системою, у якій функціональне зонування, управління потоками, інклюзивність, безпека та комерційна ефективність поєднуються з формуванням сценаріїв користування. У гірському контексті ця система набуває додаткового виміру – вертикальної складності, ландшафтної інтеграції та сезонної адаптивності. Архітектурне рішення повинно забезпечувати баланс між технологічною доцільністю та емоційною якістю простору, що є визначальним чинником конкурентоспроможності сучасного готельного комплексу.

1.4. Український досвід проєктування сучасних готельних комплексів у гірській місцевості (на прикладі Карпат)

Українські Карпати впродовж останніх двох десятиліть сформувалися як ключовий регіон концентрації гірського туризму та рекреаційної забудови, що зумовило активний розвиток готельної інфраструктури різного рівня, від малих садиб до масштабних курортних комплексів. Динаміка цього процесу має чітке статистичне підтвердження: за даними Державної служби статистики України, до 2021 року в Івано-Франківській, Львівській та Закарпатській областях фіксувалося стале зростання кількості колективних засобів розміщення та обсягів наданих послуг у сфері тимчасового проживання. Хоча пандемійні та воєнні події внесли суттєві корективи у туристичні потоки, Карпатський

регіон зберіг статус одного з найбільш відвідуваних внутрішніх туристичних напрямів, що підтверджується аналітичними звітами Державного агентства розвитку туризму України [18].

Архітектурний досвід проєктування готельних комплексів у Карпатах демонструє поєднання трьох основних тенденцій: по-перше, формування масштабних курортних утворень із високим рівнем інфраструктурної автономності; по-друге, розвиток середніх і малих готельних комплексів із вираженою ландшафтною інтеграцією; по-третє, активне використання образно-стилістичних мотивів традиційної карпатської архітектури. Найбільш показовим прикладом комплексного підходу є розвиток курорту Буковель, де сформовано багатофункціональну структуру з готельними корпусами, апарт-готелями, рекреаційними зонами, торговельною та спортивною інфраструктурою. Просторова організація комплексу базується на терасуванні схилів, каскадному розміщенні будівель та формуванні видових осей на гірські масиви, що відповідає принципам ландшафтної інтеграції.

Разом із тим, український досвід не можна розглядати однорідно. Значна частина готельної забудови 2000-2015 років характеризується фрагментарністю планувальних рішень, недостатнім урахуванням інженерно-геологічних умов та перевантаженням схилів. Наукові дослідження Інституту регіональних досліджень НАН України вказують на проблему дисбалансу між інтенсивністю рекреаційного освоєння та екологічною стійкістю гірських територій. Це проявляється у надмірній щільності забудови, нераціональному водовідведенні, порушенні природного дренажу, що у перспективі може спричинити ерозійні процеси. Таким чином, український досвід містить як приклади успішної інтеграції у ландшафт, так і випадки, що демонструють ризики недостатньо обґрунтованого проєктування [26].

Важливим аспектом є нормативно-правове регулювання забудови гірських територій. Відповідно до ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», у гірських районах повинні враховуватися особливості рельєфу, інженерно-геологічні умови та вимоги щодо охорони довкілля [11]. Крім того, частина територій Карпат має статус природоохоронних, що регламентується Законом України «Про природно-заповідний фонд України» [23]. Практика проєктування сучасних готельних комплексів дедалі частіше включає процедуру оцінки впливу на довкілля відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» [22], що свідчить про поступову інституціоналізацію екологічних критеріїв у сфері курортного будівництва.

Архітектурно-планувальні рішення сучасних карпатських готелів демонструють прагнення до використання терасованих композицій, багаторівневих входів та розподілених корпусів, що відповідає морфології схилів. Зростає застосування комбінованих конструктивних систем (монолітний залізобетон у поєднанні з дерев'яними фасадними елементами), що дозволяє забезпечити просторову жорсткість і водночас підтримати регіональну ідентичність. Водночас аналіз проєктної документації та публікацій у фахових виданнях свідчить, що енергоефективні рішення впроваджуються нерівномірно: лише частина об'єктів декларує використання теплових насосів, систем рекуперації повітря та сонячних колекторів, хоча вимоги ДБН В.2.6-31:2021 щодо теплової ізоляції є обов'язковими [17].

Соціально-економічний контекст також впливає на архітектурні рішення. За даними Державного агентства розвитку туризму України, внутрішній туризм у Карпатах демонструє стабільний попит у зимовий сезон, тоді як міжсезоння характеризується зниженням завантаженості. Це стимулює девелоперів інтегрувати у готельні комплекси SPA-зони, конференц-простори та інші функції, що дозволяють диверсифікувати

сценарії використання. Таким чином, просторові рішення дедалі частіше орієнтуються на багатофункціональність і трансформаційність, а не лише на розміщення номерного фонду [18].

Водночас залишається проблема гармонізації нової забудови з традиційною архітектурною спадщиною Карпат. Дослідження українських архітекторів та істориків архітектури підкреслюють цінність масштабності, пропорційності та матеріальної автентичності дерев'яної забудови. У сучасних готельних комплексах нерідко спостерігається стилізація традиційних форм (круті дахи, декоративні елементи), однак без глибокого осмислення конструктивної логіки історичних прототипів. Свідчить це про необхідність формування методичних підходів до інтерпретації регіональної архітектури, що стане важливою складовою подальших розділів дослідження.

Отже, український досвід проектування сучасних готельних комплексів у Карпатах характеризується динамічним розвитком, пошуком оптимальних моделей ландшафтної інтеграції та поступовим впровадженням екологічних стандартів. Водночас існують системні проблеми – нерівномірність застосування енергоефективних технологій, ризик перевантаження територій, стилізаційний підхід до регіональної ідентичності. Аналіз цього досвіду є необхідним підґрунтям для формування науково обґрунтованих принципів проектування готельних комплексів у гірській місцевості України.

Для поглиблення аналізу українського досвіду доцільно розглянути конкретні реалізовані об'єкти, які демонструють різні підходи до інтеграції готельної архітектури в гірський ландшафт Карпат. Наведені приклади дозволяють простежити типологічні, планувальні та конструктивні рішення в реальному контексті.

Курортна модель високої інфраструктурної концентрації: Буковель. Курорт «Буковель» (рис. 1) є найбільш масштабним прикладом

комплексного освоєння гірської території в Україні. Його просторово-планувальна структура базується на касадному розміщенні готельних корпусів уздовж схилів із використанням терасування та ступінчастих композицій. Основні архітектурні принципи, які можна виокремити: модульність забудови: окремі готельні корпуси формують автономні блоки, пов'язані мережею внутрішніх і зовнішніх комунікацій; видова орієнтація номерного фонду: більшість корпусів орієнтована на південні або південно-західні схили з відкриттям панорам на гірські масиви; інтеграція інфраструктури: готельні об'єкти пов'язані з гірськокожними трасами, підйомниками, спортивними та рекреаційними зонами, що формує єдиний сценарій користування територією [32].

Разом із позитивними аспектами (інженерна підготовка, транспортна логістика, розвинена інфраструктура), у наукових публікаціях звертається увага на високу інтенсивність забудови та антропогенне навантаження на екосистему – це приклад моделі, де економічна доцільність поєднується з необхідністю жорсткого екологічного контролю.

Рис. 1. Курорт Буковель

Локальна інтерпретація традиційної архітектури: Radisson Blu Resort Bukovel. Міжнародний готельний оператор реалізував у Буковелі об'єкт,

який поєднує стандарти глобальної мережі з регіональними архітектурними мотивами. У конструктивному відношенні застосовано монолітний каркас, що забезпечує просторову жорсткість відповідно до вимог ДБН В.1.1-12:2014, тоді як фасадні рішення включають використання натурального каменю та дерев'яних елементів [8].

Планувальна структура демонструє: централізовану вертикальну комунікацію; компакту схему номерного фонду; інтеграцію громадських зон із панорамним склінням; окремий SPA-блок, що функціонує як незалежний магніт для гостей. Такий приклад свідчить про можливість адаптації міжнародних стандартів hospitality до українського гірського контексту без повної уніфікації архітектурного образу [1].

Рис.2. Готель Редісон Radisson Blu Resort Bukovel

У курортних населених пунктах Славське та Драгобрат (рис. 3) поширена модель невеликих готельних комплексів і шале-груп. Їх характерні риси: блокована або павільйонна структура; адаптація до крутих схилів без значного заглиблення в ґрунт; використання дерев'яних каркасних або комбінованих конструкцій; виражений локальний архітектурний образ. Разом із тим, саме в цьому сегменті спостерігається

найбільша нерівномірність якості проєктування: частина об'єктів демонструє грамотну інтеграцію у рельєф, тоді як інші створюють ризик перевантаження територій через хаотичну забудову та недостатню інженерну підготовку [7].

Рис. 3. Готель Гранд Ліон (GRAND LION) Драгобрат

Аналітичні висновки:

- Український досвід демонструє перехід від стихійної забудови початку 2000-х років до більш комплексного підходу з урахуванням нормативної та екологічної бази;
- просторова організація готельних комплексів у Карпатах дедалі більше орієнтується на терасування, видові орієнтації та інтеграцію з природним ландшафтом;
- Впровадження міжнародних стандартів управління якістю та енергоефективності відбувається поступово і нерівномірно;
- зберігається потреба у методично обґрунтованих принципах регіональної інтерпретації архітектурної спадщини без стилістичної поверхневості.

1.5. Світові приклади проектування сучасних готельних комплексів в гірській місцевості

Аналіз світового досвіду проектування готельних комплексів у гірській місцевості дозволяє виявити системні закономірності формування архітектурних рішень у складному природному контексті та визначити інноваційні підходи, релевантні для українських Карпат. На відміну від фрагментарного освоєння гірських територій, характерного для початку ХХІ століття, у країнах Альпійського регіону, Скандинавії та Північної Америки сформовано багаторівневу систему нормативного, екологічного та архітектурного регулювання гірського будівництва. Це зумовило появу комплексів, що поєднують високу естетичну якість із енергоефективністю та екологічною інтеграцією.

За даними World Tourism Organization, гірський туризм становить близько 9–16% світового туристичного потоку залежно від регіону, а Альпійський регіон є одним із найбільш інтенсивно освоєних у Європі. Саме тут сформувалася модель resort-архітектури, що передбачає не лише готельну функцію, а повноцінну інфраструктурну екосистему (підйомники, транспортні хаби, SPA, гастрономія, культурні події) [4].

Альпійська модель інтеграції: Interalpen-Hotel Tyrol (рис.4). Розташований на висоті понад 1300 м у Тіролі, цей комплекс демонструє принцип масштабної, але ландшафтно адаптованої архітектури. Основні архітектурні характеристики: терасована композиція з поетапним зниженням висоти корпусів; використання масивної деревини та каменю як регіональних матеріалів; інтеграція великого SPA-комплексу як ключового функціонального ядра; підвищені теплотехнічні характеристики огорожувальних конструкцій відповідно до австрійських стандартів енергоефективності. Комплекс демонструє високий коефіцієнт автономності інженерних систем і орієнтацію на цілорічну експлуатацію, що відповідає концепції стійкого гірського туризму [9].

Рис.4. Готель Інтеральпен Тіроль (Interalpen-Hotel Туро) Австрія

Мінімалістична скандинавська інтерпретація: Juvet Landscape Hotel (рис.4). Норвезький досвід представляє альтернативну модель – мінімальне втручання у ландшафт. Juvet Landscape Hotel складається з окремих павільйонів, розташованих між скельними виступами та лісовими масивами. Основні принципи: розосереджена павільйонна структура замість єдиного об'єму; мінімальні земляні роботи; панорамне скління з індивідуальною орієнтацією кожного блоку; використання темних фасадів для зменшення візуального контрасту. Цей приклад демонструє концепцію «архітектури невтручання», де об'єкт майже розчиняється у природному середовищі. Подібний підхід особливо актуальний для екологічно чутливих зон [6].

Рис.5. Готель Juvet Landscape Норвегія

Північноамериканський досвід: Fairmont Chateau Lake Louise (рис.6). Канадський приклад демонструє історично сформовану модель гірського гранд-готелю, інтегрованого у національний парк. Об'єкт поєднує класичну композицію з сучасними реноваційними рішеннями щодо енергоефективності та управління ресурсами. Особливістю є регламентація забудови в межах природоохоронної території, що передбачає суворий контроль висотності та щільності [5].

Рис.6 Готель Fairmont Chateau Lake Louise, Канада

Усі ці моделі об'єднує спільний принцип: гірський контекст не є декоративним фоном, а визначає морфологію об'єкта, його інженерну структуру та експлуатаційний сценарій. Для українського контексту особливо релевантними є принципи терасування, мінімізації земляних робіт, використання локальних матеріалів і впровадження енергоефективних стандартів.

РОЗДІЛ II. ПЕРЕДПРОЄКТНА ЧАСТИНА

2.1. Нормативно-правове забезпечення

Нормативно-правове забезпечення проектування сучасних готельних комплексів у гірській місцевості є багаторівневою системою регулювання, що охоплює містобудівні, будівельні, екологічні, санітарні, протипожежні та безпекові вимоги. У контексті гірських територій ця система набуває підвищеної складності, оскільки загальні норми доповнюються спеціальними обмеженнями, зумовленими природними ризиками, рельєфом, кліматичними характеристиками та режимом використання природоохоронних зон.

Базовим документом, що визначає принципи планування і забудови територій в Україні, є ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій» [1]. У ньому встановлено вимоги щодо функціонального зонування, щільності забудови, інженерного забезпечення, транспортної доступності та охорони довкілля. Для гірських районів особливого значення набувають положення, що стосуються врахування складного рельєфу, інженерно-геологічних умов та обмежень щодо розміщення об'єктів на територіях зі складними природними процесами.

Відповідно до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» [25], реалізація готельного комплексу передбачає розроблення містобудівної документації на місцевому рівні (детального плану території), що повинна враховувати параметри ландшафту, наявну інфраструктуру та режим використання земельних ділянок. У гірських населених пунктах це часто поєднується з необхідністю дотримання спеціального режиму гірських територій, визначеного Законом України «Про статус гірських населених пунктів в Україні» [24], який регламентує соціально-економічні особливості розвитку таких територій.

Будівельні норми та конструктивна безпека. Проектування готельних комплексів регламентується ДБН В.2.2-20:2008 «Будинки і споруди. Готелі» [15], який встановлює вимоги до складу приміщень, планувальних рішень, інженерного обладнання та безпеки експлуатації. У гірській місцевості ці положення мають бути інтегровані з вимогами щодо сейсмічної та конструктивної стійкості.

ДБН В.1.1-12:2014 «Будівництво у сейсмічних районах України» [12] визначає особливості розрахунку будівель у районах з підвищеною сейсмічною активністю, до яких належить частина Карпатського регіону. Це передбачає обмеження щодо конфігурації плану, поверховості, використання матеріалів та типів несучих конструкцій. Для готельних комплексів, що мають значну протяжність у плані або складну каскадну структуру, питання просторової жорсткості набуває ключового значення.

ДБН В.1.2-2:2006 «Навантаження і впливи» [14] регламентує розрахунок снігових і вітрових навантажень, які в гірських районах можуть суттєво перевищувати показники рівнинної забудови. Це безпосередньо впливає на форму покрівель, вибір кроку несучих конструкцій та матеріалів покриття.

В умовах гірського клімату питання енергоефективності є не лише економічним, а й нормативно обов'язковим. ДБН В.2.6-31:2021 «Теплова ізоляція будівель» [] встановлює мінімально допустимі значення опору теплопередачі огорожувальних конструкцій залежно від кліматичної зони. Для готельних комплексів у Карпатах це означає необхідність застосування посиленої теплоізоляції, енергоефективних віконних систем і технологій рекуперації повітря.

Паралельно діє Закон України «Про енергетичну ефективність будівель» [17], який передбачає обов'язкову сертифікацію енергетичних характеристик об'єктів громадського призначення. Таким чином, сучасний готельний комплекс повинен відповідати не лише архітектурним і

містобудівним вимогам, а й критеріям енергетичної ефективності. ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва» [13] встановлює вимоги до шляхів евакуації, протипожежних розривів, систем димовидалення та автоматичного пожежогасіння. У гірських умовах складність рельєфу може ускладнювати організацію евакуаційних виходів, особливо при каскадній структурі забудови. Тому архітектурне рішення повинно передбачати альтернативні маршрути евакуації та забезпечувати доступ пожежної техніки в умовах обмеженої транспортної доступності.

Значна частина гірських територій Карпат входить до складу природоохоронних об'єктів, зокрема Карпатський біосферний заповідник та Національний природний парк «Синевир». Закон України «Про природно-заповідний фонд України» [23] визначає обмеження щодо господарської діяльності в межах таких територій. Крім того, Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» [22] передбачає процедуру екологічної експертизи для об'єктів, що можуть мати значний вплив на природне середовище, включаючи туристичні та рекреаційні комплекси певної потужності. Це означає, що проєкт готельного комплексу в гірській місцевості має супроводжуватися екологічним обґрунтуванням, оцінкою впливу на водні ресурси, ґрунти та ландшафт.

Отже, нормативно-правове поле у сфері проєктування готельних комплексів у гірській місцевості виступає не формальним набором вимог, а системою регуляторних чинників, що формують просторову, конструктивну та експлуатаційну модель об'єкта. Ефективність архітектурного рішення визначається здатністю інтегрувати ці регламенти в цілісну концепцію, де безпека, енергоефективність, екологічна стійкість і функціональна доцільність узгоджуються з особливостями гірського ландшафту. Саме така інтеграція нормативних положень із природно-кліматичними умовами є ключовою передумовою

довгострокової стійкості та конкурентоспроможності сучасного готельного комплексу в Карпатському регіоні України.

2.2. Методика виконання роботи

Методика виконання даного дослідження сформована з урахуванням міждисциплінарного характеру проблематики, що поєднує архітектурно-планувальні, містобудівні, інженерні, екологічні та соціально-економічні аспекти формування сучасного готельного комплексу в гірській місцевості. Специфіка об'єкта дослідження – готельного комплексу як багатофункціональної системи, інтегрованої у складний природний ландшафт зумовила необхідність застосування комплексного підходу, який поєднує теоретичний аналіз, емпіричні дослідження, порівняльну оцінку реалізованих об'єктів та проєктне моделювання.

Методологічною основою роботи є системний підхід, відповідно до якого готельний комплекс у гірській місцевості розглядається як відкрита архітектурно-інфраструктурна система, що функціонує в умовах динамічної взаємодії природних, нормативних і ринкових чинників. Такий підхід дозволяє аналізувати об'єкт не фрагментарно, а як цілісну структуру, де зміна одного параметра (наприклад, морфології рельєфу або сезонного навантаження) впливає на всі інші компоненти – просторову організацію, конструктивну схему, інженерні системи та сценарії використання.

Алгоритм дослідження та проєктування у межах роботи передбачає послідовне проходження кількох взаємопов'язаних етапів.

На першому етапі здійснюється теоретико-аналітичне опрацювання проблеми. Воно включає аналіз наукових публікацій з теорії архітектури готельних комплексів, регіональної архітектури гірських територій, принципів сталого проєктування, а також вивчення нормативно-правової бази України (ДБН В.2.2-20:2008 [15], ДБН Б.2.2-12:2019 [11], ДБН

В.1.1-12:2014 [12], ДБН В.2.6-31:2021 [13] тощо). Метою цього етапу є формування теоретичного підґрунтя та уточнення понятійного апарату.

Другий етап передбачає аналіз статистичних та ринкових даних щодо розвитку гірського туризму, зокрема інформації Державної служби статистики України, Державного агентства розвитку туризму України [18] та World Tourism Organization. На основі цих даних здійснюється оцінка динаміки туристичних потоків, сезонності, середньої завантаженості готелів і структурних змін у сфері гостинності. Це дозволяє обґрунтувати функціональну програму сучасного готельного комплексу з позицій економічної доцільності та сезонної адаптивності.

Третій етап полягає у порівняльному аналізі реалізованих об'єктів в Україні та за кордоном. Використано метод морфологічного аналізу об'ємно-просторових структур, що дозволяє дослідити способи інтеграції будівель у рельєф (терасування, каскадність, павільйонна структура), співвідношення висоти та протяжності корпусів, характер вертикальної комунікації та логіку формування гостьових потоків. Порівняння проводиться за уніфікованими критеріями: тип інтеграції у ландшафт, функціональна структура, конструктивна схема, енергоефективність, ступінь екологічної адаптації.

Четвертий етап включає аналіз природно-кліматичних умов гірської території (рельєф, інсоляція, вітровий режим, снігове навантаження), що базується на даних гідрометеорологічних спостережень та нормативних положеннях щодо навантажень і впливів. На цьому етапі використовується елемент біокліматичного аналізу, який дозволяє визначити оптимальну орієнтацію корпусів, конфігурацію фасадів і доцільність застосування пасивних енергетичних стратегій.

П'ятий етап – формування узагальнених принципів та рекомендацій щодо проєктування сучасного готельного комплексу у гірській місцевості. На цьому етапі застосовано метод синтезу, що дозволяє інтегрувати

результати теоретичного, статистичного та морфологічного аналізу в цілісну концептуальну модель.

У межах дослідження застосовано такі основні методи:

- системний аналіз – для розгляду готельного комплексу як багатокomпонентної архітектурної системи;
- порівняльний аналіз – для зіставлення українського та світового досвіду;
- морфологічний аналіз – для дослідження просторової структури об'єктів;
- функціонально-планувальний аналіз – для оцінки ефективності зонування та організації потоків;
- статистичний метод – для обробки даних щодо туристичних потоків і сезонності;
- графо-аналітичний метод – для інтерпретації просторових закономірностей і формування проєктних моделей;
- метод проєктного моделювання – для перевірки сформульованих принципів у межах концептуальної пропозиції [29].

Методика дослідження також передбачає інтеграцію нормативних вимог у процес проєктного формоутворення. Нормативні документи розглядаються не лише як обмеження, а як вихідні параметри для моделювання архітектурного рішення. Такий підхід дозволяє забезпечити відповідність проєктних пропозицій чинному законодавству та підвищити їхню практичну застосовність.

Отже, методика виконання роботи базується на поєднанні аналітичних, порівняльних і проєктних методів та передбачає послідовний перехід від теоретичного осмислення проблеми до формування узагальнених принципів архітектурного проєктування сучасного готельного комплексу в гірській місцевості. Комплексність обраного алгоритму забезпечує наукову обґрунтованість результатів і можливість їх

використання у практиці проєктування об'єктів готельної інфраструктури Карпатського регіону України.

2.3. Вихідні дані та методи їх отримання

Формування обґрунтованого архітектурного рішення сучасного готельного комплексу в гірській місцевості потребує системного збору та аналізу вихідних даних різної природи – містобудівної, транспортної, інженерної, природно-кліматичної та соціально-функціональної. Комплексність цих даних зумовлена тим, що гірський контекст створює підвищену чутливість об'єкта до зовнішніх впливів, а тому будь-яке проєктне рішення має базуватися на достовірній, верифікованій інформації.

Містобудівні дані та їх аналіз. До базових містобудівних вихідних даних належать: функціональне призначення території, параметри щільності забудови, допустима поверховість, червоні лінії, санітарно-захисні зони, охоронні зони інженерних мереж та об'єктів природоохоронного фонду. Отримання цих даних здійснюється шляхом аналізу містобудівної документації місцевого рівня (генеральний план, детальний план території), а також відповідно до положень ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій» [11] та Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» [25].

У гірських регіонах додатково враховується статус населеного пункту відповідно до Закону України «Про статус гірських населених пунктів в Україні» [24], що може впливати на економічні та соціальні параметри розвитку території. Якщо ділянка розташована в межах або поблизу природоохоронних територій, зокрема таких як Карпатський біосферний заповідник або Національний природний парк «Синевир», необхідно враховувати обмеження, встановлені Законом України «Про природно-заповідний фонд України» [23].

Методика опрацювання містобудівних даних включає графо-аналітичний аналіз схеми планувальної структури населеного пункту, визначення домінуючих напрямків розвитку, оцінку морфології забудови та співвідношення відкритих і забудованих просторів. У гірських умовах особливе значення має аналіз топографічного плану з фіксацією горизонталей, що дозволяє визначити допустимі зони забудови з урахуванням крутизни схилів.

Транспортна доступність є одним із ключових факторів життєздатності готельного комплексу. Вихідні дані включають: категорію автомобільної дороги, її пропускну здатність, наявність громадського транспорту, відстань до найближчих транспортних вузлів (залізничних станцій, аеропортів), а також сезонну доступність у зимовий період.

Методи отримання цих даних передбачають аналіз матеріалів місцевих органів самоврядування, статистичних звітів, а також картографічних сервісів і геоінформаційних систем (GIS-аналіз). У гірських районах додатково оцінюється можливість організації аварійного доступу, під'їзду пожежної техніки та впливу рельєфу на схеми внутрішнього транспортування. Логістична модель готельного комплексу формується з урахуванням розділення потоків гостей, персоналу та постачання. У складному рельєфі особливого значення набуває вертикальна логістика – розташування під'їздів на різних рівнях, організація паркінгу, підземних або напівзаглиблених технічних поверхів.

Вихідні інженерні дані включають інформацію про можливість підключення до централізованих систем водопостачання, каналізації, електропостачання, газопостачання, а також про наявність локальних джерел (свердловини, локальні очисні споруди). Отримання цих даних здійснюється шляхом запиту технічних умов у відповідних експлуатуючих організаціях. У гірських умовах централізовані мережі часто мають обмежену пропускну здатність або відсутні, що потребує розроблення

автономних рішень. З огляду на вимоги Закону України «Про енергетичну ефективність будівель», доцільним є впровадження систем рекуперації, теплових насосів, сонячних колекторів та локальних систем очищення стічних вод. Аналіз інженерної інфраструктури проводиться з урахуванням прогнозного навантаження на об'єкт (кількість номерів, коефіцієнт заповнюваності, пікові режими експлуатації).

До природних вихідних даних належать: крутизна схилів, експозиція, геологічна будова, наявність зсувонебезпечних ділянок, рівень ґрунтових вод, характер рослинного покриву. Джерелами інформації є топографічні плани, геологічні вишукування, матеріали інженерно-геологічних звітів, а також дані державних геокадастрів. Особливу увагу приділено оцінці сейсмічності території відповідно до ДБН В.1.1-12:2014 [12] та розрахунку навантажень і впливів згідно з ДБН В.1.2-2:2006 [14]. У гірських районах крутизна схилів понад 15–20° потребує застосування спеціальних конструктивних заходів (підпірні стіни, пальові фундаменти, анкерування). Отримані дані використовуються для формування об'ємно-просторової структури з мінімізацією земляних робіт.

Метеодані є ключовими для обґрунтування архітектурної оболонки, входів, покрівель та організації зовнішніх просторів. Джерелом інформації слугують матеріали Українського гідрометеорологічного центру та кліматичні довідники. Аналізуються середньорічні та мінімальні температури, тривалість опалювального періоду, кількість опадів, середня висота снігового покриву, панівні напрями вітру. Отримані дані використовуються для: визначення оптимальної орієнтації будівлі; вибору кута нахилу покрівлі для запобігання накопиченню снігу; проектування захищених входів і тамбурів; формування напіввідкритих просторів (терас, галерей) з урахуванням вітрового режиму; розрахунку теплотехнічних параметрів огорожувальних конструкцій відповідно до ДБН

В.2.6-31:2021. Таким чином, кліматичний аналіз безпосередньо трансформується у параметри архітектурної форми[13].

Соціально-функціональні вихідні дані формуються на основі статистики туристичних потоків, аналітичних матеріалів Державного агентства розвитку туризму України [18] та маркетингових досліджень готельного ринку. Визначається портрет користувача: індивідуальні туристи (пари, сім'ї з дітьми); спортивні групи (гірськолижний туризм); корпоративні клієнти (конференції, тренінги); відвідувачі wellness-сегменту. Аналізується сезонність попиту, середня тривалість перебування, рівень витрат та очікування щодо сервісів. На основі цих даних формується функціональна програма готельного комплексу, визначається співвідношення номерного фонду та громадських просторів, потреба у SPA-блоці, конференц-залі, дитячій інфраструктурі.

Узагальнюючи, вихідні дані для проєктування сучасного готельного комплексу в гірській місцевості є багатовекторними та взаємопов'язаними. Їх отримання здійснюється шляхом аналізу нормативних документів, статистичних джерел, інженерних умов, кліматичних показників та соціально-економічних характеристик регіону. Комплексне опрацювання цих даних забезпечує наукову обґрунтованість архітектурного рішення та дозволяє сформулювати проєкт, адаптований до природного, інфраструктурного та ринкового контексту Карпатського регіону України.

2.4. Просторовий аналіз ділянки

Просторовий аналіз ділянки у структурі дослідження виступає визначальним етапом, що забезпечує перехід від загальнотеоретичних положень до конкретизації архітектурного рішення в умовах реального гірського середовища. У випадку проєктування сучасного готельного комплексу в Карпатському регіоні просторовий аналіз не обмежується фіксацією геометричних параметрів земельної ділянки, а охоплює

багатовимірну оцінку рельєфу, ландшафтних домінант, панорамних розкриттів, природних бар'єрів, транспортних підходів і функціонального оточення. Саме на цьому етапі формується концептуальна матриця майбутнього об'ємно-просторового рішення.

Першочерговим компонентом аналізу є морфологія рельєфу. Гірські території Українських Карпат характеризуються значними перепадами висот, розчленованістю схилів і локальними плато, що формують потенційні зони забудови. На основі топографічного плану з нанесеними горизонталями визначається крутизна схилу, експозиція та можливі напрямки каскадного розвитку забудови. Ділянки зі схилами понад 15–20° потребують спеціальних інженерних заходів, а в окремих випадках можуть бути обмежені для капітального будівництва через ризик зсувних процесів, що підтверджується інженерно-геологічними дослідженнями. Відповідно до вимог ДБН В.1.1-12:2014 [12] та ДБН В.1.2-2:2006 [14], просторове рішення повинно враховувати сейсмічність регіону та підвищені снігові навантаження, що безпосередньо впливає на допустиму конфігурацію будівельних об'ємів.

Експозиція схилу є одним із ключових факторів, що визначає інсоляційний режим і тепловий баланс будівлі. Південна та південно-західна орієнтація традиційно вважається оптимальною для гірських готельних комплексів, оскільки забезпечує максимальне використання пасивних сонячних надходжень у холодний період року. За даними кліматичних спостережень Українського гідрометеорологічного центру, у високогір'ї Карпат тривалість опалювального періоду може перевищувати 180–200 днів, що актуалізує значення інсоляції як чинника енергоефективності. Відповідно до ДБН В.2.6-31:2021 [13], розрахунок теплотехнічних характеристик огорожувальних конструкцій має базуватися на кліматичних показниках регіону, а отже, просторовий аналіз

ділянки повинен передбачати оцінку затінення від сусідніх схилів та лісових масивів.

Візуально-просторовий аналіз включає визначення панорамних точок огляду, напрямків відкриття перспектив і композиційних домінант. У гірському контексті видова орієнтація номерного фонду є важливим економічним фактором, оскільки безпосередньо впливає на ринкову вартість об'єкта. Водночас надмірне «розкриття» об'єму в сторону панорами може призвести до збільшення площі скління та, відповідно, тепловтрат. Тому просторовий аналіз повинен враховувати баланс між видовою привабливістю та енергетичною ефективністю оболонки будівлі.

Функціональне оточення ділянки визначається на основі містобудівної документації відповідно до ДБН Б.2.2-12:2019 [11]. Враховується близькість транспортних вузлів, гірськолижної інфраструктури, туристичних маршрутів, а також інженерних мереж. Просторовий аналіз передбачає оцінку потенційних конфліктів між пішохідними та транспортними потоками, можливість організації багаторівневих входів і під'їздів, а також резерви для розширення комплексу в майбутньому.

Важливим елементом є аналіз природних обмежень, зокрема розташування водотоків, зон можливого підтоплення, лісових масивів та охоронних територій. Якщо ділянка знаходиться в межах або поблизу природоохоронних зон, регламентованих Законом України «Про природно-заповідний фонд України», це накладає додаткові вимоги щодо щільності забудови та характеру втручання в ландшафт. У такому випадку просторовий аналіз повинен передбачати мінімізацію земляних робіт, збереження природного рельєфу та інтеграцію будівлі в існуючу екосистему.

Окремої уваги потребує аналіз мікрокліматичних умов конкретної ділянки. Панівні напрями вітру, характер снігового переносу, можливість

утворення снігових карнизів і зледеніння визначають конфігурацію входів, галерей, терас і покрівель. У гірських районах, де середня висота снігового покриву може перевищувати 1 м, кут нахилу покрівлі та конструктивна схема мають забезпечувати ефективний скид снігу та запобігати його накопиченню.

Просторовий аналіз ділянки також включає оцінку можливості формування зовнішніх рекреаційних просторів: терас, оглядових майданчиків, відкритих басейнів, зон відпочинку. У гірських умовах такі простори повинні бути захищені від вітру та орієнтовані з урахуванням сонячної інсоляції. Їх розміщення безпосередньо пов'язане з морфологією схилу та організацією рівнів забудови.

Таким чином, просторовий аналіз ділянки є комплексною процедурою, що інтегрує топографічні, кліматичні, містобудівні та функціональні дані в єдину аналітичну модель. Його результатом стає формування обґрунтованих передумов для вибору типу інтеграції готельного комплексу в рельєф – компактної, каскадної або павільйонної структури. У гірському контексті просторовий аналіз набуває статусу визначального чинника формоутворення, оскільки саме природна морфологія території диктує параметри архітектурної композиції, масштабу, конфігурації та взаємодії будівлі з ландшафтом.

РОЗДІЛ III. ПРОЄКТНА ЧАСТИНА

3.1. Містобудівне обґрунтування розміщення готельного комплексу в гірській місцевості

Розміщення готельного комплексу в умовах гірської місцевості с. Поляниця визначається сукупністю природно-ландшафтних, кліматичних, містобудівних та екологічних чинників, які суттєво впливають на формування архітектурно-планувальних рішень об'єкта. Гірське середовище характеризується складним рельєфом, значними перепадами висот, підвищеною чутливістю природних екосистем та обмеженою придатністю територій для інтенсивної забудови, що зумовлює необхідність ретельно обґрунтованого підходу до вибору місця розташування та просторової організації готельного комплексу.

Проектowana ділянка розглядається як елемент рекреаційної структури території, орієнтований на обслуговування туристичних і відпочинкових потоків. Її розміщення відповідає принципу функціональної доцільності, згідно з яким готельний комплекс локалізується поза зонами інтенсивної житлової забудови, але водночас має зручні транспортні та пішохідні зв'язки з основними рекреаційними маршрутами, туристичними об'єктами та інфраструктурними елементами регіону.

Одним із ключових факторів містобудівного обґрунтування є рельєф місцевості, який визначив характер просторової композиції комплексу. Архітектурні об'єми розміщені з урахуванням природних ухилів, що дозволяє мінімізувати обсяги земляних робіт та зберегти природну морфологію схилу. Такий підхід сприяє зменшенню антропогенного навантаження на територію та формуванню візуально гармонійного ансамблю, який не домінує над природним ландшафтом, а інтегрується в нього.

Важливим аспектом містобудівного рішення є орієнтація будівель відносно сторін світу та панорамних напрямків. Основні фасади готельного комплексу зорієнтовані на розкриття видових характеристик гірського пейзажу, що підвищує рекреаційну цінність об'єкта та формує емоційно привабливе середовище для відвідувачів. Одночасно враховано інсоляційні вимоги та захист від несприятливих кліматичних впливів, зокрема сильних вітрів і снігових заметів, характерних для гірських районів.

Містобудівна структура готельного комплексу передбачає поєднання компактної забудови основного корпусу з більш розосередженою котеджною групою, що дозволяє диференціювати функціональні зони та варіювати сценарії перебування гостей. Основний корпус формує композиційний центр комплексу та акумулює громадські, рекреаційні й адміністративні функції, тоді як котеджі розміщені з урахуванням принципу приватності та безпосереднього контакту з природним середовищем.

Транспортно-пішохідна організація території вирішена з урахуванням безпеки та зручності користування. Під'їзди до комплексу забезпечують логічний розподіл потоків між відвідувачами та обслуговуючим персоналом, а пішохідні маршрути організовані таким чином, щоб мінімізувати перетин із транспортними шляхами та водночас підкреслити ландшафтні особливості місцевості. Просторова структура пересування на території комплексу сприяє формуванню послідовного рекреаційного досвіду та комфортного сприйняття архітектурного середовища.

Окрему увагу в містобудівному обґрунтуванні приділено екологічним аспектам. Розміщення будівель і функціональних зон враховує необхідність збереження існуючих зелених насаджень, природного дренажу території та мінімізації впливу на ґрунтові й водні ресурси.

Архітектурно-планувальні рішення спрямовані на формування збалансованого середовища, в якому забудова не порушує природні процеси, а доповнює їх.

Таким чином, містобудівне рішення готельного комплексу в гірській місцевості ґрунтується на принципах ландшафтної адаптації, функціонального зонування, екологічної доцільності та візуальної інтеграції в природне середовище. Запропонований підхід забезпечує гармонійне поєднання архітектурного об'єкта з гірським ландшафтом і створює передумови для формування сталого рекреаційного комплексу, орієнтованого на комфортне та безпечне перебування відвідувачів.

3.2. Функціонально-планувальна організація готельного комплексу

Функціонально-планувальна організація готельного комплексу сформована з урахуванням його рекреаційного призначення, багатофункціонального характеру та специфіки експлуатації в умовах гірської місцевості. Основним принципом планувального рішення є чітке функціональне зонування з просторовим та комунікаційним розмежуванням громадських, житлових, оздоровчих, адміністративно-службових і технічних зон, що забезпечує комфортне перебування гостей та ефективну роботу персоналу.

Громадська зона.

Громадська зона готельного комплексу зосереджена переважно на рівні 0-го поверху та виконує функцію прийому, орієнтації та обслуговування відвідувачів. Вхідна група організована через тамбур площею 6,25 м², який виконує не лише функцію теплового шлюзу, але й забезпечує поступовий перехід із зовнішнього простору в інтер'єр будівлі. Безпосередньо з тамбура відвідувач потрапляє до простору рецепції та

холу площею 54,36 м², який виступає ключовим комунікаційним і композиційним елементом поверху.

Простір холу вирішений як відкритий багатофункціональний об'єм, що поєднує в собі зону очікування, навігації та вертикального зв'язку з іншими рівнями комплексу. Його розташування забезпечує зручний доступ до основних громадських приміщень і формує логічну схему переміщення гостей без перетину з внутрішніми службовими маршрутами.

Ресторан площею 73,33 м² запроєктований як самостійний функціональний блок, але при цьому просторово інтегрований у структуру громадської зони. Планувальне рішення ресторану забезпечує можливість організації різних сценаріїв використання простору — від повсякденного харчування до обслуговування організованих груп. Важливим елементом є безпосередній зв'язок ресторану з відкритою терасою площею 63,06 м², яка використовується як сезонне продовження внутрішнього простору та орієнтована на природні панорами.

Бар (10,00 м²) розташований у безпосередній близькості до ресторанної зони, що дозволяє йому функціонувати як у складі основного громадського простору, так і автономно. Таке розміщення забезпечує гнучкість експлуатації та зручність обслуговування відвідувачів у різні часові періоди.

Оздоровчо-рекреаційна зона.

Оздоровчо-рекреаційна зона є однією з ключових функціональних складових готельного комплексу та сформована як відносно ізольований просторовий блок. До її складу входять дві SPA-зони площею 50,46 м² та 59,82 м², масажна кімната (10,51 м²), римська (3,74 м²) і фінська (6,72 м²) сауни, а також спеціалізована сінна кімната (13,49 м²).

Планувальна структура цього блоку спрямована на створення спокійного, камерного середовища, відокремленого від активних громадських просторів. Послідовність приміщень організована таким

чином, щоб забезпечити логічний рекреаційний маршрут — від підготовчих зон до основних процедурних просторів. Розміщення санітарних та допоміжних приміщень у межах зони дозволяє забезпечити автономність її функціонування та високий рівень комфорту для користувачів.

Житлова зона.

Житлова зона готельного комплексу розміщена на I–III поверхах основного корпусу та в окремо розташованих котеджах. Планувальні рішення номерів сформовані за принципом компактності, функціональної завершеності та індивідуального комфорту. Кожен номер включає спальню, санітарний вузол та балкон, що забезпечує безпосередній контакт із природним середовищем і підвищує рекреаційну привабливість проживання.

Типові житлові поверхи мають загальну площу 416,94 м², що дозволяє раціонально розмістити номерний фонд та комунікаційні простори без перевантаження планувальної структури. Коридорна схема забезпечує простоту орієнтації, а вертикальні комунікації логічно інтегровані в загальну систему переміщення.

Котеджна забудова виконує функцію альтернативного житлового формату та орієнтована на гостей, які надають перевагу підвищеній приватності. Планувальні рішення котеджів передбачають наявність декількох спалень із власними санвузлами та балконами, що дозволяє використовувати їх як для сімейного, так і для групового розміщення.

Адміністративно-службова зона.

Адміністративно-службова зона включає бек-офіс (10,14 м²), кабінет керуючого (4,49 м²), кабінет хаускіпера (10,83 м²), приміщення для персоналу, роздягальні, білизняні та склади різного призначення. Її планувальна організація підпорядкована принципу функціональної ефективності та мінімізації перетину з маршрутами гостей.

Службові приміщення згруповані таким чином, щоб забезпечити логічні зв'язки між зонами обслуговування, житловими поверхами та громадськими приміщеннями, при цьому зберігаючи просторову ізоляцію та акустичний комфорт основних зон перебування відвідувачів.

Технічна зона.

Технічна зона комплексу включає котельню площею 30,25 м², технічні приміщення, щитову (4,04 м²) та допоміжні інженерні простори. Їх розміщення здійснене з урахуванням вимог безпеки, експлуатаційної зручності та можливості незалежного доступу для обслуговування інженерних систем.

У результаті функціонально-планувальна структура готельного комплексу сформована як цілісна, логічно впорядкована система, що забезпечує ефективну взаємодію всіх функціональних зон, комфорт для гостей і раціональну організацію роботи персоналу. Планувальні рішення відповідають специфіці гірського рекреаційного середовища та створюють передумови для стабільної й безпечної експлуатації об'єкта.

3.3. Об'ємно-просторова композиція та архітектурний образ готельного комплексу

Об'ємно-просторова композиція готельного комплексу сформована з урахуванням природно-ландшафтного контексту гірської місцевості, масштабності навколишнього середовища та функціонального наповнення об'єкта. Архітектурний образ будівельного ансамблю базується на принципі гармонійної інтеграції сучасної архітектури в природний ландшафт без порушення його просторової та візуальної цілісності.

Композиційне рішення комплексу ґрунтується на поєднанні основного корпусу готелю та котеджної групи, які формують єдину архітектурну структуру, але водночас відрізняються за масштабом і характером сприйняття. Такий підхід відповідає принципам диференціації

забудови в рекреаційних зонах, визначеним у чинних державних будівельних нормах щодо планування та забудови територій.

Основний корпус готелю має витягнуту об'ємно-просторову форму, орієнтовану вздовж рельєфу місцевості. Подібне рішення дозволяє зменшити візуальну масивність будівлі та адаптувати її до природних ухилів схилу. Поверховість і протяжність об'єму підібрані з урахуванням вимог ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій» [], які регламентують допустимі параметри забудови в рекреаційних і курортних зонах, зокрема щодо масштабності об'єктів та їх впливу на навколишнє середовище.

Архітектурна композиція фасадів побудована на чіткому ритмі вертикальних і горизонтальних елементів, що відображає внутрішню планувальну структуру будівлі. Ритм повторюваних елементів житлових номерів, балконів і віконних прорізів формує впорядковану фасадну структуру та водночас забезпечує достатній рівень природного освітлення приміщень відповідно до вимог ДБН В.2.5-28:2018 «Природне і штучне освітлення».

Силует будівлі вирішений з урахуванням традиційної для гірських регіонів морфології забудови. Використання скатних покрівель зі змінною висотою гребеня знижує візуальну домінанту об'єкта та сприяє його органічному включенню в панораму місцевості. Таке рішення також відповідає експлуатаційним вимогам до будівель у гірських районах, зокрема щодо ефективного водовідведення та снігозатримання, що узгоджується з положеннями ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва» та кліматичними нормами проектування.

Котеджна забудова вирішена як група окремих об'ємів меншого масштабу, розташованих з урахуванням рельєфу та природних меж ділянки. Їх об'ємно-просторова композиція підпорядкована принципу приватності та візуальної ізоляції, що є характерним для рекреаційних

об'єктів тривалого перебування. Архітектурний образ котеджів підтримує стилістику основного корпусу, зберігаючи єдність ансамблю, але водночас створює більш камерний характер простору.

Матеріально-фактурне рішення фасадів орієнтоване на використання природних і наближених до природних матеріалів, що зменшує контраст між архітектурою та довкіллям. Поєднання сучасних оздоблювальних матеріалів із фактурами, характерними для гірської архітектури, відповідає рекомендаціям щодо формування архітектурного середовища в рекреаційних зонах та забезпечує довговічність і стійкість будівель до кліматичних впливів.

Просторові взаємозв'язки між будівлями комплексу сформовані з урахуванням нормативних вимог до протипожежних розривів і санітарних відстаней, визначених у ДБН Б.2.2-12:2019 та ДБН В.1.1-7:2016. Відстані між корпусами забезпечують належні умови інсоляції, природної вентиляції та безпечної евакуації, не порушуючи при цьому цілісності архітектурної композиції.

У результаті об'ємно-просторова композиція готельного комплексу сформована як збалансована система, в якій сучасні архітектурні рішення поєднуються з особливостями гірського ландшафту та нормативними вимогами. Архітектурний образ об'єкта не лише відповідає функціональному призначенню комплексу, але й формує впізнавану просторову ідентичність, що підсилює його рекреаційну та естетичну цінність.

3.4. Архітектурно-планувальні рішення будівель і приміщень готельного комплексу

Архітектурно-планувальні рішення готельного комплексу сформовані на основі поєднання функціональної доцільності, вимог нормативних документів та специфіки експлуатації об'єктів рекреаційного

призначення в гірській місцевості. Планувальна структура будівель забезпечує чітку організацію внутрішніх просторів, логічну систему комунікацій та комфортні умови перебування гостей і роботи персоналу.

Планувальні рішення комплексу ґрунтуються на принципі функціонального зонування з розмежуванням громадських, житлових, рекреаційних, адміністративно-службових і технічних приміщень. Такий підхід відповідає положенням ДБН В.2.2-20:2008 «Будинки і споруди. Готелі», які регламентують структуру та взаємне розташування приміщень готельних об'єктів, а також вимогам ДБН Б.2.2-12:2019 щодо раціональної організації внутрішнього простору будівель.

Вертикальні та горизонтальні комунікації організовані таким чином, щоб забезпечити зручне орієнтування користувачів, мінімізувати довжину маршрутів та уникнути перетину потоків гостей і персоналу. Архітектурна логіка планів спрямована на формування зрозумілої просторової ієрархії — від найбільш відкритих громадських приміщень до приватних житлових зон.

Архітектурно-планувальні рішення 0-го поверху.

0-й поверх виконує функцію основного громадсько-рекреаційного рівня готельного комплексу. Його планувальна структура побудована навколо центрального простору рецепції та холу, які формують ядро громадської зони та забезпечують доступ до основних функціональних блоків.

Розміщення ресторану, бару та тераси вирішене з урахуванням зручності користування та можливості автономної роботи окремих приміщень. Просторові зв'язки між кухонно-виробничим блоком і залами харчування забезпечують ефективну логістику обслуговування, що відповідає санітарним і технологічним вимогам, передбаченим чинними нормами.

Оздоровчо-рекреаційні приміщення (SPA-зони, сауни, масажна, сінна кімната) згруповані в окремий планувальний блок із контрольованим доступом. Така організація дозволяє створити відокремлене середовище з підвищеним рівнем акустичного та психологічного комфорту, що відповідає функціональному призначенню цих приміщень.

Службові та технічні приміщення 0-го поверху розташовані з урахуванням вимог ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва», що забезпечує можливість безпечної експлуатації та обслуговування інженерних систем без втручання в громадські простори.

Архітектурно-планувальні рішення житлових поверхів.

Житлові поверхи готельного комплексу організовані за коридорною схемою, яка є найбільш доцільною для об'єктів готельного типу та відповідає вимогам ДБН В.2.2-20:2008. Коридори виконують роль основних горизонтальних комунікацій і забезпечують доступ до номерного фонду та вертикальних зв'язків.

Номери запроєктовані як функціонально завершені житлові одиниці, що включають спальну зону, санітарний вузол та балкон. Планувальні рішення номерів спрямовані на забезпечення приватності, достатнього природного освітлення та вентиляції, що узгоджується з вимогами ДБН В.2.5-28:2018 «Природне і штучне освітлення».

Балкони відіграють важливу роль у формуванні архітектурного образу будівлі та виконують функцію напіввідкритого простору відпочинку, який підсилює рекреаційний характер проживання та забезпечує безпосередній контакт із природним середовищем.

Архітектурно-планувальні рішення котеджної забудови.

Котеджі запроєктовані як автономні житлові об'єкти, призначені для гостей, які потребують підвищеного рівня приватності. Їх планувальна структура базується на компактній організації внутрішніх просторів із чітким функціональним зонуванням.

Кожен котедж включає декілька спалень із окремими санітарними вузлами та балконами, що забезпечує можливість індивідуального користування приміщеннями без порушення комфорту інших мешканців. Коридорні простори виконують роль внутрішніх розподільчих зон і забезпечують зручний доступ до всіх функціональних приміщень.

Планувальні рішення котеджів відповідають вимогам до житлових приміщень тимчасового проживання та забезпечують належний рівень інсоляції, вентиляції й пожежної безпеки.

Вертикальні комунікації та евакуація.

Вертикальні зв'язки в готельному комплексі забезпечуються сходовими клітками, розташованими з урахуванням нормативних вимог до евакуації людей у разі надзвичайних ситуацій. Розміщення сходових кліток відповідає положенням ДБН В.1.1-7:2016 щодо довжини евакуаційних шляхів та безпечного виходу з будівлі.

Планувальна структура поверхів забезпечує можливість швидкої та безпечної евакуації з усіх функціональних зон, а також створює умови для доступу аварійно-рятувальних служб.

У підсумку архітектурно-планувальні рішення готельного комплексу сформовані як логічно впорядкована система, що відповідає функціональному призначенню об'єкта, нормативним вимогам та особливостям гірської місцевості. Запропонована структура приміщень забезпечує комфортне перебування гостей, ефективну організацію роботи персоналу та безпечну експлуатацію будівель.

3.5. Конструктивні рішення готельного комплексу

Конструктивні рішення готельного комплексу розроблені з урахуванням функціонального призначення будівель, умов гірської місцевості, кліматичних та інженерно-геологічних факторів, а також вимог чинних державних будівельних норм. Запропонована конструктивна схема

забезпечує надійність, довговічність, просторову жорсткість будівель і безпечну експлуатацію об'єкта протягом усього життєвого циклу.

Основний корпус готельного комплексу запроєктований за каркасно-стіноюю конструктивною схемою з використанням монолітного залізобетону як основного несучого матеріалу. Такий тип конструктивної системи є доцільним для будівель готельного призначення середньої поверховості та відповідає вимогам ДБН В.1.1-12:2014 «Будівництво у сейсмічних районах України», з урахуванням можливих сейсмічних впливів, характерних для окремих гірських територій.

Вертикальні навантаження передаються через систему несучих стін, колон і ядра жорсткості на фундаменти, а горизонтальні – сприймаються дисками перекриттів і вертикальними елементами жорсткості. Просторова жорсткість будівлі забезпечується сумісною роботою монолітних перекриттів, сходових кліток та несучих стін.

Котеджна забудова вирішена за спрощеною конструктивною схемою з несучими зовнішніми та внутрішніми стінами, що відповідає меншій поверховості та автономному характеру експлуатації цих об'єктів.

Фундаменти.

Фундаменти будівель запроєктовані з урахуванням інженерно-геологічних умов ділянки, складного рельєфу та можливих нерівномірних осідань ґрунтів. Конструктивне рішення фундаментів передбачає використання монолітних залізобетонних стрічкових або плитних фундаментів, що забезпечують рівномірний розподіл навантажень та стійкість будівель.

Проєктування фундаментів здійснюється відповідно до вимог ДБН В.2.1-10:2018 «Основи та фундаменти будівель і споруд», з урахуванням глибини промерзання ґрунтів, рівня ґрунтових вод та дренажних умов. У гірській місцевості особлива увага приділяється організації водовідведення

та захисту фундаментів від поверхневих і талих вод, що запобігає підмиванню основи.

Несучі та огорожувальні конструкції.

Несучі вертикальні конструкції основного корпусу виконані з монолітного залізобетону та виконують функцію основних елементів, що сприймають вертикальні та горизонтальні навантаження. Товщина та армування несучих стін і колон визначаються розрахунком відповідно до ДБН В.2.6-98:2009 «Бетонні та залізобетонні конструкції».

Зовнішні огорожувальні стіни запроєктовані як багатошарові конструкції з ефективним теплоізоляційним шаром, що відповідає вимогам ДБН В.2.6-31:2021 «Теплова ізоляція будівель». Таке рішення забезпечує енергоефективність будівлі, стабільний температурний режим внутрішніх приміщень та зменшення тепловтрат у зимовий період, що є особливо актуальним для гірських регіонів.

Внутрішні перегородки виконані з легких конструкцій, що дозволяє оптимізувати навантаження на перекриття та забезпечити гнучкість планувальних рішень.

Перекриття.

Міжповерхові перекриття запроєктовані з монолітного залізобетону та працюють як жорсткі диски, що передають навантаження на вертикальні несучі елементи. Таке конструктивне рішення забезпечує необхідну просторову жорсткість будівлі та відповідає вимогам ДБН В.2.6-98:2009.

Товщина перекриттів та схема армування визначаються розрахунком з урахуванням експлуатаційних навантажень, характерних для готельних будівель, а також додаткових навантажень від інженерного обладнання, меблів і оздоблення.

Покрівля.

Покрівельна конструкція готельного комплексу запроєктована з урахуванням кліматичних умов гірської місцевості, зокрема підвищених снігових і вітрових навантажень. Конструктивне рішення передбачає скатну покрівлю з несучими елементами з дерев'яних або металевих конструкцій, які сприймають навантаження від власної ваги та атмосферних впливів.

Проєктування покрівлі здійснюється відповідно до ДБН В.1.2-2:2006 «Навантаження і впливи», з урахуванням нормативних значень снігових і вітрових навантажень. Покрівельний «пиріг» включає тепло-, паро- та гідроізоляційні шари, що забезпечують довговічність конструкції та комфортний мікроклімат внутрішніх приміщень.

Сходові клітки та конструкції евакуації.

Сходові клітки виконані з монолітного залізобетону та є важливими елементами просторової жорсткості будівлі. Їх конструктивне рішення відповідає вимогам ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва», що регламентують параметри евакуаційних шляхів, межі вогнестійкості та безпечну експлуатацію будівлі у разі пожежі.

Розміщення сходових кліток забезпечує мінімальну довжину евакуаційних маршрутів із житлових і громадських приміщень та створює умови для оперативного доступу пожежно-рятувальних підрозділів.

Конструктивні рішення котеджів.

Котеджі запроєктовані за традиційною стіноюю конструктивною схемою з несучими зовнішніми та внутрішніми стінами. Перекриття виконані з монолітного залізобетону або збірних елементів, залежно від конструктивних і технологічних вимог.

Конструктивні рішення котеджів адаптовані до рельєфу та забезпечують надійність і довговічність при мінімальному втручанні в природне середовище.

3.6. Інженерно-технічне забезпечення готельного комплексу

Інженерно-технічне забезпечення готельного комплексу розроблене з урахуванням його функціонального призначення, режиму цілорічної експлуатації, кліматичних особливостей гірської місцевості та вимог чинних нормативних документів. Комплекс інженерних систем спрямований на забезпечення комфортних умов перебування гостей, енергоефективності будівель, надійності та безпеки експлуатації.

Теплопостачання готельного комплексу передбачено від автономної котельні, розміщеної в межах 0-го поверху в окремому технічному приміщенні, що відповідає вимогам безпеки та експлуатаційної доцільності. Таке рішення забезпечує незалежність об'єкта від зовнішніх джерел теплопостачання та можливість гнучкого регулювання теплових режимів залежно від сезонних і добових коливань температури.

Система опалення запроєктована як водяна, з примусовою циркуляцією теплоносія. Тип та параметри опалювальних приладів підібрані з урахуванням теплотехнічних розрахунків і вимог ДБН В.2.5-67:2013 «Опалення, вентиляція та кондиціонування». У житлових номерах та громадських приміщеннях передбачено встановлення радіаторів або низькотемпературних опалювальних приладів, що забезпечують рівномірний розподіл тепла та комфортний мікроклімат.

Для оздоровчо-рекреаційних приміщень (SPA-зони, сауни, масажні) застосовуються окремі теплові режими з урахуванням специфіки їх використання, що відповідає санітарно-гігієнічним вимогам.

Вентиляція та повітрообмін.

Система вентиляції готельного комплексу розроблена як комбінована, з поєднанням природної та механічної вентиляції. Таке рішення забезпечує ефективний повітрообмін у приміщеннях різного функціонального призначення та відповідає вимогам ДБН В.2.5-67:2013 щодо параметрів мікроклімату.

У житлових номерах передбачена природна вентиляція через віконні прорізи та вентиляційні канали санітарних вузлів. Для громадських, оздоровчих і виробничих приміщень застосовується механічна припливно-витяжна вентиляція з можливістю регулювання повітрообміну залежно від навантаження.

Особливу увагу приділено вентиляції кухонно-виробничих приміщень та SPA-зон, де передбачено посилений повітрообмін з урахуванням підвищеної вологості та тепловиділень. Це сприяє підтриманню нормативних параметрів повітряного середовища та запобігає утворенню конденсату.

Водопостачання та каналізація.

Система водопостачання готельного комплексу передбачає подачу холодної та гарячої води до всіх житлових, громадських і службових приміщень. Проектування системи здійснюється відповідно до вимог ДБН В.2.5-64:2012 «Внутрішній водопровід та каналізація».

Гаряче водопостачання забезпечується від автономної котельні з використанням накопичувальних або проточних теплообмінників, що дозволяє забезпечити стабільний тиск і температуру води навіть у пікові періоди навантаження, характерні для готельних об'єктів.

Каналізаційна система запроєктована як роздільна, з окремими мережами для побутових та виробничих стоків. Відведення стічних вод передбачено з урахуванням рельєфу місцевості та необхідності захисту ґрунтів і водних ресурсів від забруднення, що є особливо актуальним для гірських територій.

Електропостачання та електроосвітлення.

Електропостачання готельного комплексу здійснюється від зовнішніх електричних мереж із передбаченням резервного живлення для забезпечення безперебійної роботи основних інженерних систем. Проектування електричних мереж виконано відповідно до вимог ДБН

В.2.5-23:2010 «Проектування електрообладнання» та чинних правил улаштування електроустановок.

Система електроосвітлення поділяється на робоче, аварійне та евакуаційне. В громадських і житлових приміщеннях застосовуються енергоефективні джерела світла, що забезпечують нормативні рівні освітленості згідно з ДБН В.2.5-28:2018 «Природне і штучне освітлення». Евакуаційне освітлення передбачене на шляхах виходу та в сходових клітках, що підвищує рівень безпеки будівлі.

Системи безпеки та протипожежного захисту.

Інженерні рішення з пожежної безпеки розроблені відповідно до вимог ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва». У будівлях передбачено систему пожежної сигналізації, оповіщення та управління евакуацією людей у разі виникнення пожежі.

Приміщення з підвищеним пожежним навантаженням (котельня, кухонний блок, технічні приміщення) обладнуються відповідними засобами пожежогасіння та системами контролю. Інженерні мережі прокладаються з урахуванням вимог до вогнестійкості та безпечної експлуатації.

Інженерні системи котеджів інтегровані в загальну інфраструктуру готельного комплексу, але мають можливість автономного регулювання. Це дозволяє оптимізувати енергоспоживання та адаптувати режими роботи інженерних систем до індивідуальних потреб мешканців.

3.7. Благоустрій території та ландшафтна організація готельного комплексу

Благоустрій території готельного комплексу є важливою складовою архітектурного проекту, оскільки формує цілісне рекреаційне середовище, забезпечує комфортне користування територією та сприяє інтеграції забудови в природний ландшафт гірської місцевості. Ландшафтна

організація території розроблена з урахуванням рельєфу, кліматичних умов, екологічних обмежень та функціонального зонування комплексу.

Проектні рішення з благоустрою відповідають вимогам ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування і забудова територій», а також положенням ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій територій», які регламентують принципи організації пішохідних зон, озеленення, покриттів і малих архітектурних форм.

Функціональне зонування території.

Територія готельного комплексу функціонально поділяється на такі основні зони:

- вхідну та громадську зону;
- рекреаційну зону короткочасного і тривалого відпочинку;
- зону обслуговування котеджної забудови;
- пішохідно-прогулянкову мережу;
- службово-технічну зону.

Вхідна зона організована як простір первинного сприйняття комплексу та пов'язана з головним входом до основного корпусу. Вона формує зручний підхід для гостей, забезпечує орієнтацію на території та створює візуальний зв'язок між архітектурою будівель і навколишнім ландшафтом.

Пішохідні та транспортні зв'язки

Система пішохідних шляхів сформована з урахуванням природного рельєфу та мінімізації земляних робіт. Основні маршрути з'єднують головний корпус, котеджі, рекреаційні зони та оглядові майданчики. Покриття пішохідних доріжок передбачено з матеріалів, стійких до перепадів температур і вологості, що відповідає умовам гірського клімату.

Транспортні проїзди організовані таким чином, щоб не перетинатися з основними рекреаційними маршрутами. Це забезпечує безпеку користування територією та підвищує рівень комфорту для гостей.

Ширина проїздів і радіуси заокруглень відповідають вимогам ДБН В.2.3-5:2018 «Вулиці та дороги населених пунктів».

Озеленення території.

Озеленення готельного комплексу базується на принципі максимального збереження існуючого природного середовища та використання рослин, адаптованих до кліматичних умов гірських районів. Проєктом передбачено поєднання збережених природних насаджень із новими елементами ландшафтного дизайну.

Для формування зелених зон використовуються такі типи рослинності:

хвойні дерева (ялина європейська, ялиця біла, сосна гірська), які виконують вітрозахисну та композиційну функцію;

листяні дерева (клен звичайний, береза, бук), що формують сезонну зміну ландшафту;

декоративні чагарники (ялівець, рододендрон, спірея), які використовуються для зонування простору;

газонні трави та ґрунтопокривні рослини для укріплення схилів і зменшення ерозії.

Рішення з озеленення відповідають екологічним вимогам та спрямовані на збереження природного балансу території, що є особливо важливим для рекреаційних об'єктів у гірських районах.

Малі архітектурні форми та елементи благоустрою.

На території комплексу передбачено встановлення малих архітектурних форм, які виконують як функціональну, так і естетичну роль. До них належать лави, навіси, освітлювальні опори, інформаційні вказівники, декоративні огорожі та елементи ландшафтного освітлення.

Малі архітектурні форми підбираються з урахуванням стилістики готельного комплексу та природного оточення. Їх конструктивні рішення

відповідають вимогам довговічності, безпеки та стійкості до кліматичних впливів, що узгоджується з положеннями ДБН Б.2.2-5:2011.

Освітлення території.

Зовнішнє освітлення території передбачено для забезпечення безпеки пересування в темний час доби та створення комфортної атмосфери. Освітлювальні прилади розміщуються вздовж пішохідних маршрутів, у зонах відпочинку та біля входів до будівель.

Проектні рішення з освітлення виконані відповідно до вимог ДБН В.2.5-28:2018 «Природне і штучне освітлення» та спрямовані на зменшення світлового забруднення, що є актуальним для гірських рекреаційних територій.

Благоустрій території готельного комплексу орієнтований на принципи екологічної доцільності та сталого розвитку. Передбачено заходи з водовідведення поверхневих стоків, укріплення схилів, використання проникних покриттів і мінімізації площі суцільної забудови.

Такі рішення відповідають сучасним підходам до формування рекреаційних територій і сприяють збереженню природних характеристик гірського ландшафту.

РОЗДІЛ IV. ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ

4.1. Охорона праці під час будівництва готельного комплексу в гірській місцевості

Питання охорони праці під час будівництва готельного комплексу в гірській місцевості набуває особливої актуальності у зв'язку з підвищеною складністю виконання будівельно-монтажних робіт в умовах рельєфної території, нестабільних ґрунтів, обмеженої транспортної доступності та несприятливих кліматичних факторів. Гірський контекст формує специфічний спектр професійних ризиків, що потребує системного управління безпекою праці на всіх етапах будівельного процесу, від підготовчих робіт до завершального монтажу інженерних систем.

Нормативно-правовою основою організації охорони праці в Україні є Закон України «Про охорону праці» [21], який визначає правові, соціально-економічні та організаційні засади забезпечення безпеки та здоров'я працівників у процесі трудової діяльності. Для будівельної галузі ключовими є також положення ДБН А.3.2-2-2009 «Охорона праці і промислова безпека у будівництві» [10], що регламентують вимоги до організації будівельного майданчика, виконання висотних робіт, використання будівельних машин і механізмів, а також забезпечення безпечних умов праці на тимчасових спорудах.

Особливість будівництва в гірській місцевості полягає в необхідності врахування геодинамічних ризиків. Роботи з вертикального планування території, улаштування підпірних стін, пальових або стрічкових фундаментів у схилових умовах супроводжуються підвищеною небезпекою зсувів, обвалів і просідань ґрунту. Тому перед початком земляних робіт обов'язковим є проведення інженерно-геологічних вишукувань, а організація робіт повинна передбачати тимчасове укріплення схилів, поетапне розкриття котлованів та контроль за станом

грунтових масивів. Відповідно до вимог ДБН В.1.2-2:2006 «Навантаження і впливи» [14], при розрахунку тимчасових конструкцій враховуються додаткові впливи, пов'язані зі сніговими навантаженнями та вітровим тиском, що є характерними для гірських регіонів.

Виконання висотних робіт під час монтажу каркасу, покрівельних конструкцій і фасадних систем супроводжується підвищеним рівнем травмонебезпеки. Згідно з нормативними вимогами, робітники повинні бути забезпечені засобами індивідуального захисту (страхувальні пояси, каски, протиковзке взуття), а робочі місця – обладнані огороженнями та системами запобігання падінню. Особливої уваги потребує організація робіт у зимовий період, коли можливе утворення ожеледі, обмерзання конструкцій та зниження видимості. У гірських умовах тривалість періоду з мінусовими температурами є значною, що вимагає застосування спеціальних технологічних регламентів для бетонування, монтажу та оздоблювальних робіт.

Організація будівельного майданчика в умовах складного рельєфу повинна забезпечувати безпечне переміщення працівників і техніки. Транспортні шляхи на території будівництва повинні мати достатню ширину, ухили, що відповідають технічним характеристикам будівельних машин, а також протиковзке покриття. Обмежена площа майданчика вимагає раціонального розміщення складів матеріалів, зон зберігання та тимчасових споруд, щоб уникнути перевантаження схилів і ризику їх дестабілізації.

Інженерні мережі, тимчасове електропостачання та водопостачання на будівельному майданчику повинні відповідати вимогам електробезпеки та пожежної безпеки. Згідно з ДБН В.1.1-7:2021 «Пожежна безпека об'єктів будівництва» [13], територія будівництва повинна бути забезпечена під'їздами для пожежної техніки та первинними засобами пожежогасіння. У гірських умовах складність доступу може ускладнювати

оперативне реагування на надзвичайні ситуації, тому план організації будівництва повинен передбачати додаткові заходи протипожежної безпеки та евакуації.

Підвищена увага приділяється також метеорологічним чинникам. Сильні вітри, інтенсивні опади та снігопади можуть створювати небезпечні умови для роботи кранів і монтажних механізмів. У разі перевищення допустимих швидкостей вітру роботи на висоті повинні бути призупинені. Контроль погодних умов є обов'язковою складовою щоденного інструктажу та планування робіт.

Система управління охороною праці на будівельному майданчику передбачає проведення вступного та періодичного інструктажу працівників, навчання безпечним методам роботи, медичний контроль, а також постійний нагляд за дотриманням нормативних вимог. Відповідальність за організацію безпечних умов праці покладається на керівника будівельної організації та інженера з охорони праці.

Отже, охорона праці під час будівництва готельного комплексу в гірській місцевості є невід'ємною складовою проєктної документації та організації будівельного процесу. Специфіка гірського рельєфу, кліматичних умов і транспортної доступності обумовлює необхідність розроблення додаткових заходів безпеки, що перевищують стандартні вимоги для рівнинної забудови. Комплексний підхід до управління ризиками дозволяє мінімізувати виробничий травматизм, забезпечити безпечні умови праці та підвищити якість виконання будівельно-монтажних робіт.

4.2. Пожежна безпека як складова безпечної експлуатації

Пожежна безпека сучасного готельного комплексу в гірській місцевості є ключовою складовою системи експлуатаційної безпеки об'єкта та повинна розглядатися як інтегрований елемент

архітектурно-планувального, конструктивного й інженерного рішення. На відміну від будівель із обмеженим перебуванням людей, готельні комплекси характеризуються постійною присутністю великої кількості відвідувачів, які, як правило, не знайомі з планувальною структурою будівлі, що підвищує ризики у разі виникнення пожежі. У гірському контексті додатковими ускладнюючими чинниками є складність рельєфу, обмежена транспортна доступність для пожежно-рятувальних підрозділів, можливі перебої з водопостачанням та сезонні кліматичні умови.

Нормативною основою забезпечення пожежної безпеки в Україні є Кодекс цивільного захисту України, а також ДБН В.1.1-7:2021 «Пожежна безпека об'єктів будівництва» [13], який визначає класи функціональної пожежної небезпеки будівель, вимоги до ступеня вогнестійкості, евакуаційних шляхів, протипожежних розривів та інженерних систем протипожежного захисту. Готельні комплекси належать до громадських будівель із масовим перебуванням людей, що передбачає підвищені вимоги до організації евакуації та систем раннього виявлення пожежі.

Архітектурно-планувальні рішення повинні забезпечувати чітку й інтуїтивно зрозумілу систему евакуаційних шляхів. Згідно з нормативними вимогами, довжина шляхів евакуації, кількість і ширина сходових клітин, наявність протипожежних тамбур-шлюзів та ізольованих коридорів визначаються розрахунком максимальної кількості людей, що одночасно перебувають у будівлі. У готельних комплексах гірського типу, де часто застосовується каскадна або терасована структура, евакуаційні маршрути можуть мати складну конфігурацію. Це потребує передбачення альтернативних шляхів виходу, розміщених на різних рівнях схилу, що одночасно враховують особливості вертикального зонування [28].

Конструктивна схема будівлі повинна забезпечувати необхідний ступінь вогнестійкості несучих і огорожувальних елементів. У сучасних готельних комплексах, де широко використовується деревина як фасадний

або конструктивний матеріал, особливо актуальним є питання захисту дерев'яних елементів вогнезахисними складами та застосування комбінованих конструктивних систем (монолітний або збірний залізобетонний каркас із негорючими заповненнями). Відповідність ступеня вогнестійкості визначається згідно з ДБН і залежить від поверховості та площі будівлі.

Інженерні системи протипожежного захисту включають автоматичну пожежну сигналізацію, систему оповіщення та управління евакуацією людей, внутрішній і зовнішній протипожежний водопровід, автоматичні установки пожежогасіння (спринклерні або дренчерні системи). Для гірських територій особливого значення набуває наявність резервних джерел водопостачання — пожежних резервуарів або відкритих водойм із можливістю забору води. Обмежена пропускна здатність локальних мереж у віддалених районах може вимагати автономних систем протипожежного забезпечення.

У готельних комплексах, що розташовані в лісистих гірських районах, додатковим ризиком є поширення зовнішніх пожеж, зокрема лісових. У таких умовах необхідно передбачати протипожежні розриви між будівлями та лісовими масивами, а також використання негорючих матеріалів для оздоблення фасадів і покрівель. Організація території повинна забезпечувати під'їзд пожежної техніки з урахуванням допустимих радіусів повороту та ухилів доріг [28].

Особлива увага приділяється системам димовидалення та вентиляції. У багаторівневих готельних комплексах із внутрішніми атриумами або розгалуженою системою коридорів необхідно забезпечити ефективне видалення продуктів горіння та запобігання задимленню шляхів евакуації. Це досягається шляхом встановлення протидимних клапанів, систем механічної вентиляції з автоматичним керуванням та ізоляції сходових клітин надлишковим тиском. Експлуатаційний аспект пожежної безпеки

передбачає регулярні перевірки технічного стану систем протипожежного захисту, проведення інструктажів персоналу, розроблення планів евакуації та організацію навчальних тренувань. Відповідно до Кодексу цивільного захисту України, керівник об'єкта зобов'язаний забезпечити функціонування систем протипожежного захисту та належний рівень підготовки персоналу.

Таким чином, пожежна безпека сучасного готельного комплексу в гірській місцевості є комплексною системою заходів, що охоплює архітектурно-планувальні, конструктивні та інженерні рішення, а також організаційні заходи під час експлуатації. Урахування специфіки гірського контексту – складного рельєфу, кліматичних умов і обмеженої транспортної доступності потребує підвищеного рівня проектною відповідальності та інтеграції протипожежних вимог у загальну концепцію будівлі. Саме системний підхід до забезпечення пожежної безпеки гарантує захист життя та здоров'я відвідувачів і персоналу готельного комплексу в умовах складного природного середовища.

4.3 Цивільний захист та планування дій у надзвичайних ситуаціях

Система цивільного захисту сучасного готельного комплексу в гірській місцевості повинна розглядатися як невід'ємна складова його архітектурно-планувальної та інженерної організації, особливо в умовах воєнного стану в Україні. Повномасштабна збройна агресія проти України суттєво трансформувала підходи до безпеки громадських будівель, включаючи об'єкти туристичної інфраструктури. Готельні комплекси, як місця масового перебування людей, повинні бути адаптовані до широкого спектра надзвичайних ситуацій – від природних явищ (буревії, снігопади,

зсуви, паводки) до техногенних аварій і загроз воєнного характеру (ракетні удари, повітряні тривоги, вибухові ураження).

Нормативною основою організації цивільного захисту є Кодекс цивільного захисту України, який визначає правові та організаційні засади захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій. Додатково діють положення щодо організації укриттів для населення, зокрема вимоги до захисних споруд цивільного захисту, затверджені постановами Кабінету Міністрів України та наказами ДСНС. В умовах воєнного стану об'єкти з масовим перебуванням людей зобов'язані забезпечити наявність укриттів або визначених приміщень подвійного призначення, придатних для тимчасового захисту людей під час повітряної тривоги [29].

Архітектурно-планувальні рішення готельного комплексу повинні передбачати можливість організації укриття у підвальних або напівзаглиблених поверхах із забезпеченням мінімальних вимог щодо міцності конструкцій, наявності двох незалежних виходів, систем вентиляції, запасу води та аварійного освітлення. У гірських умовах застосування напівзаглиблених рішень є функціонально доцільним, оскільки рельєф дозволяє природно інтегрувати захисні приміщення в схил. При цьому конструктивні елементи повинні забезпечувати достатню несучу здатність для захисту від уламкових уражень і вибухової хвилі.

Організація систем оповіщення є ключовим елементом цивільного захисту. Готельний комплекс повинен бути обладнаний внутрішньою системою звукового та візуального інформування про надзвичайні ситуації, інтегрованою із загальнодержавною системою оповіщення. План евакуації має враховувати сценарії різного характеру: пожежу, загрозу обвалу, повітряну тривогу або техногенну аварію. З огляду на складний рельєф гірської території, евакуаційні маршрути повинні бути продумані з урахуванням альтернативних виходів на різних рівнях забудови [35].

Особливу увагу необхідно приділяти енергетичній автономності об'єкта. В умовах воєнного стану можливі перебої з електропостачанням та зв'язком, тому доцільним є передбачення резервних джерел живлення (дизель-генератори, акумуляторні системи), автономних систем водопостачання та каналізації. Згідно з вимогами чинного законодавства у сфері цивільного захисту, об'єкти критичної та соціальної інфраструктури повинні мати плани реагування на надзвичайні ситуації та призначених відповідальних осіб.

У гірських регіонах до потенційних природних загроз належать зсуви, селеві потоки, паводки та інтенсивні снігопади. Тому план цивільного захисту повинен передбачати моніторинг гідрометеорологічних умов, співпрацю з місцевими органами ДСНС, а також розроблення алгоритмів дій персоналу у разі блокування транспортних шляхів або ізоляції території. У цьому контексті важливим є забезпечення запасів продовольства, води та медикаментів на визначений період автономного функціонування [35].

Соціальний аспект цивільного захисту передбачає проведення регулярних навчань персоналу щодо дій у надзвичайних ситуаціях, інструктажів для гостей, розміщення інформаційних матеріалів у номерах та громадських зонах. В умовах війни особливої ваги набуває психологічна складова – персонал повинен бути підготовлений до координації великої кількості людей під час тривоги, уникнення паніки та забезпечення впорядкованої евакуації.

Таким чином, система цивільного захисту сучасного готельного комплексу в гірській місцевості України повинна бути інтегрованою, багаторівневою та адаптивною до умов воєнного часу. Вона охоплює архітектурно-планувальні рішення, конструктивну стійкість, інженерну автономність, організацію укриттів і підготовку персоналу. Комплексний підхід до планування дій у надзвичайних ситуаціях забезпечує підвищення

рівня безпеки гостей і працівників, а також формує новий стандарт проектування туристичної інфраструктури в умовах сучасних безпекових викликів.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі здійснено комплексний аналіз та проєктне обґрунтування формування рекреаційного об'єкта в умовах складного природно-ландшафтного середовища. На основі опрацьованих архітектурно-планувальних, конструктивних і інженерних рішень, а також детальної експлікації приміщень, можна сформулювати такі узагальнені висновки.

Готельний комплекс розміщено в гірській місцевості Івано-Франківської області, Яремчанської міської ради, с. Поляниця, у межах рекреаційної території з виразним природним ландшафтом та збереженою екосистемою. Таке розташування обумовило застосування принципів ландшафтної адаптації, мінімізації земляних робіт та інтеграції забудови в існуючу морфологію рельєфу. Містобудівне рішення готельного комплексу базується на поєднанні основного корпусу та котеджної забудови, що дозволяє диференціювати функціональні сценарії перебування гостей. Основний корпус формує композиційний і функціональний центр комплексу, тоді як котеджі забезпечують підвищений рівень приватності та безпосередній контакт із природним середовищем, що є характерним для сучасних рекреаційних об'єктів у гірських регіонах.

Функціонально-планувальна організація комплексу вирішена на основі чіткого зонування. Громадсько-рекреаційна зона зосереджена на 0-му поверсі та включає рецепцію з холлом площею 54,36 м², ресторан 73,33 м², бар 10,00 м², відкриту терасу 63,06 м², а також розвинений оздоровчий блок із двома SPA-зонами площею 50,46 м² та 59,82 м², масажною кімнатою, римською та фінською саунами. Така структура забезпечує багатофункціональність комплексу та підвищує його рекреаційну привабливість. Житлова зона розміщена на I–III поверхах основного корпусу, де загальна площа типового поверху становить 416,94

м². Номерний фонд сформований з компактних номерів зі спальнями площею в середньому 18,5–19,0 м², індивідуальними санвузлами та балконами, що забезпечує комфортне тимчасове проживання та відповідає вимогам до готельних будівель рекреаційного типу.

Котеджна забудова представлена двома котеджами з площею поверхів 108,21 м² та 114,50 м², у складі яких передбачені кілька спалень із власними санвузлами та балконами. Таке планувальне рішення дозволяє використовувати котеджі для сімейного або групового відпочинку та розширює цільову аудиторію готельного комплексу.

Об'ємно-просторова композиція комплексу сформована з урахуванням гірського рельєфу та панорамних напрямків. Використання витягнутих об'ємів, скатних покрівель і членування фасадів знижує візуальну масивність забудови та забезпечує її гармонійне сприйняття в ландшафті. Архітектурний образ комплексу поєднує сучасні прийоми формоутворення з характерними для гірських регіонів просторовими мотивами.

Конструктивні рішення комплексу (монолітний залізобетонний каркас основного корпусу та стінова схема котеджів) забезпечують надійність, просторову жорсткість і довговічність будівель в умовах підвищених снігових і вітрових навантажень. Інженерно-технічне забезпечення, зокрема автономна котельня площею 30,25 м², комбіновані системи вентиляції та сучасні інженерні мережі, створюють умови для цілорічної та безпечної експлуатації об'єкта.

Благоустрій та ландшафтна організація території спрямовані на формування рекреаційного середовища з розвиненою пішохідною мережею, зонами відпочинку та озелененням із використанням рослин, адаптованих до гірських умов. Такий підхід сприяє збереженню природного балансу території та підвищує екологічну стійкість готельного комплексу.

Запропоновані архітектурні та планувальні рішення сучасного готельного комплексу в гірській місцевості є функціонально обґрунтованими, екологічно доцільними та відповідають сучасним вимогам до рекреаційних об'єктів. Результати роботи можуть бути використані в практиці проєктування готельних комплексів у гірських регіонах, а також слугувати основою для подальших наукових досліджень у сфері архітектури, містобудування та рекреаційного планування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Bitner M. J. Servicescapes: The Impact of Physical Surroundings on Customers and Employees // Journal of Marketing. – 1992. – Vol. 56, No. 2. – P. 57-71.
2. Lawson F. Hotels and Resorts: Planning, Design and Refurbishment. – Oxford : Butterworth Architecture, 1995. – 304 p.
3. Olgyay V. Design with Climate: Bioclimatic Approach to Architectural Regionalism. – Princeton : Princeton University Press, 1963. – 203 p.
4. UN Tourism (UNWTO). Mountain Tourism – Towards a More Sustainable Path. – Madrid : UNWTO, 2023. – 92 p
5. Готель Fairmont Chateau Lake Louise Канада. – URL: https://www.fairmont.com/en/hotels/lake-louise/fairmont-chateau-lake-louise.html?goto=fiche_hotel&code_hotel=A563&merchantid=seo-maps-CA-A563&sourceid=aw-cen&utm_medium=seo%20maps&utm_source=google%20Maps&utm_campaign=seo%20maps
6. Готель Juvet Landscape Норвегія. – URL: <https://www.juвет.com/>
7. Готель Гранд Ліон (GRAND LION) Драгобрат. – URL: <https://www.dragobrat.biz/>
8. Готель Редісон Radisson Blu Resort Bukovel. – URL: <https://www.radissonhotels.com/uk-ua/hotels/radisson-blu-resort-bukovel>
9. Гототель Інтеральпен Тіроль (Interalpen-Hotel Tyro) Австрія. – URL: <https://www.interalpen.com/>
10. ДБН А.3.2-2-2009 Система стандартів безпеки праці. Охорона праці і промислова безпека у будівництві. Основні положення (НПАОП 45.2-7.02-12). – URL: https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=25399
11. ДБН Б.2.2-12:2019 Планування та забудова територій. – URL: https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=83211

12. ДБН В.1.1-12:2014 Будівництво у сейсмічних районах України. – URL: https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=58628
13. ДБН В.1.1-7:2021 Пожежна безпека об'єктів будівництва. – URL: https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=68456.
14. ДБН В.1.2-2:2006 Система забезпечення надійності та безпеки будівельних об'єктів. Навантаження і впливи. Норми проектування. Зі змінами № 1 та № 2. – URL: https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=6617
15. ДБН В.2.2-20:2008 Будинки і споруди. Готелі. – URL: https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=47694
16. ДБН В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд. – URL: https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=79740
17. ДБН В.2.6-31:2021 Теплова ізоляція будівель. – URL: https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=98037
18. Державне агентство розвитку туризму України. Аналітичні звіти щодо розвитку внутрішнього туризму. – URL: <https://www.tourism.gov.ua/>
19. Дьомін М. М. Містобудування: теорія і практика. – К. : КНУБА, 2013. – 432 с.
20. Закон України «Про енергетичну ефективність будівель». – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2118-19#Text>
21. Закон України «Про охорону праці». – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>
22. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля». – URL: https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=72245
23. Законом України «Про природно-заповідний фонд України». – URL: https://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=62689

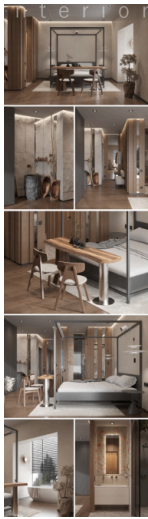
24. Законом України «Про статус гірських населених пунктів в Україні» – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/56/95-%D0%B2%D1%80#Text>
25. Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності». – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text>
26. Інститут географії НАН України. Природні умови Українських Карпат (наукові публікації). – URL: <https://igu.org.ua/node/54>
27. Карпатський біосферний заповідник та Національний природний парк «Синевир». – URL: <https://kbz.in.ua/>
28. Ковальський Л. М., Дмитренко А. Ю., Лях В. М. та ін. Архітектурна типологія громадських будинків і споруд : підручник. – Київ : Інтерсервіс, 2018. – 484 с.
29. Криворучко Н. І. Основи наукових досліджень : конспект лекцій (для здобувачів денної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 191 – Архітектура та містобудування, освітня програма «Архітектура») [Електронний ресурс] / Н. І. Криворучко; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 131 с.
30. Лесик О. В. Готельні комплекси Карпатського регіону: архітектурно-планувальні особливості // Архітектурний вісник КНУБА. – 2016. – Вип. 8. – С. 112-118.
31. Маринич О. М., Шищенко П. Г. Фізична географія України : підручник. – 3-тє вид., стер. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2006. – 479 с.
32. Офіційні матеріали розвитку курорту Буковель. – URL: <https://bukovel.com/sustainability/bukovels-sustainability-policy>
33. Панченко Т. Ф. Архітектура туристських комплексів. – К. : КНУБА, 2004. – 256 с.

34. Регіональний розвиток та просторове планування територій: досвід України та інших держав-членів Ради Європи / В. С. Куйбіда, В. А. Негода, В. В. Толкованов. – К. : Крамар, 2009. – 170 с

35. Ткачук А. І., Пуляк О. В. Цивільний захист : курс лекцій : навч. посіб. для студентів вищ. пед. навч. закл. усіх спец. за освіт.-кваліф. рівнем «магістр». – Перевид., доповн. та переробл. – Кропивницький : ПП «Центр оперативної поліграфії «Авангард», 2017. – 144 с.

36. Український гідрометеорологічний центр. Кліматичні характеристики Карпатського регіону. – URL: <https://meteo.gov.ua>

ДОДАТКИ

ГОТЕЛЬНОЙ КОМПЛЕКС В ГІРСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ

ОБ'ЄКТ: ГОТЕЛЬНОЙ КОМПЛЕКС В ГІРСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ
 ПІДПИСАНО: 15.05.2024
 МІСЦЕ: Київ
 АРХІТЕКТ: ТАРАС ШАНІН

K I N G D A N I E L S U N I V E R S I T Y

ТЕМА РОБОТИ: ОСОБЛИВОСТІ АРХІТЕКТУРНОГО РІШЕННЯ СУЧАСНОГО ГОТЕЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ В ГІРСЬКІЙ МІСЦЕВОСТІ
 НАВЧАННЯ: КУРС АРХІТЕКТУРИ, ДИПЛОМНИЙ ПРОЄКТ
 ПІДПИСАНО: 15.05.2024
 МІСЦЕ: Київ
 АРХІТЕКТ: ТАРАС ШАНІН

ПЛАГІАТ

Звіт не був оцінений

Звіт подібності

Метадані

ДОКУМЕНТ

Заголовок

Кваліфікаційна робота

Автор

Олійник Т.І.

Науковий керівник / Експерт

ІД документу

333294496

ОРГАНІЗАЦІЯ

Назва організації

King Danylo University

підрозділ

King Danylo University

ЗВІТ

Дата звіту

2/17/2026

Дата редагування

Обсяг знайдених подібностей

Коефіцієнт подібності визначає, який відсоток тексту по відношенню до загального обсягу тексту було знайдено в різних джерелах. Зверніть увагу, що високі значення коефіцієнта не автоматично означають плагіат. Звіт має аналізувати компетентна / уповноважена особа.

25
Довжина фрази для коефіцієнта подібності 2

13942
Кількість слів

117247
Кількість символів